

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 60 kr.
 Bérmentellen levelek
 csak ismert koroktól fo-
 gadtatnak el.
 Készítők nem adhatnak
 vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilvántartás minden gar-
 mondosor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után
 1 kr.
 Asonfélével helyeg 30 kr.
 Kiemelt díjazású a kör-
 settel ellátott hirdeté-
 nyekért termékek szerint
 minden □ centiméter
 után 3 kr számított.
 Állandó hirdetéseknel
 kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetések a „Zemplén”
 nyomdába küldendők.

„Fehér-Kereszt.”

Társadalmi életünknek egyik főfelada-
 tának tekintem én emberbaráti és honszerető
 érzelmeimből kifolyólag, mint gyermektelen
 ember, a fájdalom, édes hazánkban Európa
 összes államait felülmúló mértékű gyermek-
 halandóság ellen egész odaadással küzdeni.
 „Nyelvében él a nemzet!” Minden em-
 ber legyen ember és magyar! u. m. a
 költő. Igen, de mit ér, ha mielőtt magyarrá
 lehetne: elvész a bűn, vagy nyomor miatt
 — az ember. Mit ér, ha magyarosítjuk az
 idegen ajkuakat, de veszni, pusztulni hagy-
 juk a nemzeti anyagot.

Ezért vállaltam el 1885-ben az akkor
 „szegény beteg gyermek” nevet felvett, ké-
 sőbb belügyministeri jóváhagyással az ártat-
 lan csecsemők megmentése céljának inkább
 megfelelő és más gyermekegyesületektől is
 megkülönböztető *Fehér-Kereszt*-re elkereszt-
 elt egyesület megalakítását, melyet *Tisza*
Kálmán és *Teleky Géza* gf. volt belügymi-
 nisternek, mint valóban üdvöst, hézagot pót-
 lót és a társadalom minden rétege által
 kiválóan pártolásra méltót ismételve az
 összes törvényhatóságok figyelmében leg-
 melegebben ajánlottak és melyet *Ófensége*
a király, kinek egyedüli boldogsága nem-
 zetének boldogulása, hasonlóképpen elismerő
 nyilatkozatában és ágyalapítványában leg-
 kegyesebben részesíteni méltóztatott; célja
 lévén, a befolyó tagsági díjakból, vagy
 bárminemű, akár pénzbeli, akár természet-
 beli kötelezett fizetésekből és önkéntes
 adakozásból oly alapot teremteni, mely-
 nek segítségével:

- a) szegény beteg gyermekeket ingyen gyó-
 gyítat, orvossággal és táplálékkal ellát,
 b) szegény szülő-nőket, míg munkaképe-
 sekké nem válnak, ellát — esetleg lelenek

elhelyezésénél, ha szükséges, anyagi segítyezés
 útján közreműködik, az elhelyezett gyermekek
 felett felügyeletet gyakorol,

c) az egyesület által ellátott szegény szü-
 lő-nőket ha arra alkalmasak, dajkákul el-
 helyez,

d) szegény, teherben lévő nőknek terhes-
 ségük utolsó heteiben anyagi segítyezést nyújt.

Nem tündökölni, de használni akarván,
 beérve az intéző másod-elnöki állással; ipar-
 kodtam és szerencsés voltam az egyesület
 élére oly kitünőségeket megnyerni, mint:
Ráth Károly főpolgármester, *Földváry Mi-
 hály* alispán, *Simor* hercegprímás, *Szapáry*
Istvánné grófné, utóbb özv. *Károlyi* Alajosné
 özv. trónörökösne *Ófenségét*, ki mint maga
 szóval és tettel elismeri: szívfájdalmára a
 haza gyermekeinek megmentésében vigaszt
 és örömet talál.

A *Fehér-Kereszt* egyesületnek így sike-
 rült működését 1886. évi, Péter- és Pál-
 napján, megkezdeni, előbb bérházban, anyagi
 gyarapodásra következtében pedig 1888
 évi október hó 20-ika óta saját, közadako-
 zásból épült jól berendezett házában (Buda-
 pest IV., Mozsár-utca 16. sz.) az ország
 minden vidékéről való, eddig több ezerre
 menő gyermeket és anyát az életnek meg-
 menteni.

Hogy azonban az egyesület magasztos
 hivatásának teljesen megfelelhessen, nem
 elégséges, hogy tevékenysége csak az or-
 szág fővárosában, (habár a zónarendszer a
 vagyonosodás mellett a nyomor fajt is köz-
 pontositja), hanem szükséges, hogy a vidé-
 ken is mindinkább tért foglalván, jótékony-
 ságát ne csak közvetve, de közvetlenül az
 egyes vármegyebelieken is gyakorolhassa.

Ez csak oly módon érhető el, ha az or-
 szág minden vármegyéjének legalább ne-

vezetesebb városában fiókegyesületek ala-
 kulnak. A fiókegyesületek alapszabályai értel-
 mében: a jövedelem fele a helybeli szegény
 szülő-nők és gyermekek fölsegítésére fordítatik.

Természetesen ott, hol a helyi körü-
 mények és viszonyok célszerűnek és kivi-
 hetőnek tüntetik fel a központihoz hasonló
 intézet felállíthatóságát, a közp. választmány
 kell hogy felmentse a vidéki fiókegyesüle-
 tet a jövedelem másik felének beszállításá-
 tól, ez esetben az egységes működés és
 erkölcsi kapcsolat fentartása szempontjából
 elégséges volna, ha az illető fiókegyesület
 az évi jelentés beterjesztésének kötelezett-
 sége mellett pl. egy (1000 ft) ágyalapít-
 ványnyal főváltaná magát, miáltal a vi-
 dékebeli, a fővárosban lebetegedett, vagy
 ide beszállított szegény szülő-nők és gyer-
 mekeiknek menedékhelyet biztosítana és
 megkímélné az illető vármegyét vagy köz-
 séget az oly sok bajjal járó tartási költség
 megtérítésének terhétől is.

E célból *Szapáry* István gróf, főispán
 és *Földváry* Mihály, alispán, elnöklete alatt
 egy központi fiókegyesületek alapító bi-
 zottság szerveztetvén, megindított a moz-
 galom, hogy úgy a fővárosnak 10 közigazg.
 kerületében, mint országszerte ily fiókegye-
 sületek állíttassanak föl, sőt *Ófensége*, ki
 az egyesület körül érdemeket szerzettek
 sajátkezü aláírásával és pecsétjével ellátott
 díszokmányokkal tüntette ki, védőhelyette-
 sekkül: *Károlyi* Alajosné, *Szapáry* Gézányé,
Csáky Albinné, *Dessewffy* Aurélné, *Battyány*
Lajosné, *Wenkheim* Frigyesné, *Csekonits*
E.-né, *Karácsonyi* Jenőné grófnékat, *Aczél*
Béla bárónét és *Pest-Pilis-Solt-Kiskun*
 vármegyére nézve *Koburg* Lujza hercegnőt
 nevezte ki.

Pestvármegye területén eddig már 12
 fiók alakult, legközelebb *Kalocsán* lényes

T Á R C A .

Ujabb fürdőkről.*

— Két közlemény. —

II.

Biharfüred — Stina de Vale.

A belényesi vasuti állomástól 4—5 órányira,
 a bihari hegység erdőrengetei közepette, 1063
 méternyi magasban, kerek mély völgyet találunk,
 melyet Biharország fáradhatatlan s lelkes ismer-
 tetője *K. Nagy Sándor* így ír le: pázsittól borított
 közepét csacsogó patak vágja kétfelé; széleiből
 meredeken emelkednek fel az egymásra halmozott
 óriás hegyek, sűrű fenyővel borított oldalakkal;
 — némely hegycsúcs, csak keskeny szögletével
 tudott hozzá félni a völgyhöz, de inkább szorong,
 csak hogy ő is láthassa a paradicsomi völgyet,
 melynek neve „Stina de Vale” vagy Biharfüred.

S ez üde levegőjü, haragoszöld pázsitu, hi-
 deg vízben bővelkedő, fenyvesekkel körített völgy
 valóban paradicsomi, úgy természeti szépségeit,
 mint a már itt levő nyaralótelep egyszerű természet-
 szépségeit illetőleg.

E telepnek, mely valamivel magasabban fekszik
 Tátrafürednél, (ez 1014, Biharfüred 1063 m. magas)
 környéke egészen más alakulatu, mint a tátrai
 fürdőké. A Tátra szakadozott, égne meredő
 kopár sziklaormai s kavicsos zuhatagu vadregényes
 völgykatlanai itt hiányzanak. Itt szelid alaku he-
 gyeken buja növényzetü sűrű erdők képezik a
 vadont, melynek méla csendje szintén gyógyesz-
 köznek tekinthető.

Ezen vadonnak egyik kies völgyét, melynek
 román neve völgykarámot jelent, használta fel tu-
 lajdona, a nagyváradi g. k. püspök, hogy itt
 nyaraló telepet létesítsen, mely idővel, tekintettel
 kedvező klimatikus viszonyaira és a sok jó for-
 rásra, kétségkívül jelentékeny gyógyhelylyé fogja
 magát kinőni.

Jelenleg, a tágas völgyben szétszórta számos
 villában már 58 szobája van a telepnek 120
 ágygyal.

A lakások berendezése egyszerű, de ennek
 megfelelő az igen jutányos árak is, melyek a
 szerényebb állásuaknak is lehetővé teszik, hogy su-
 lyos betegségek után támadt kimerülések gyógyi-
 tása végett üde havasi levegőt rendezett visz-
 nyok közt élvezhessenek.

Gyógyhelynek ezen arravaló telepet ma még
 nem neveznek, mert orvosa nincs, s ilyet tekin-
 tetlenül az út nehézségeire, itt csak nehezen kap-
 hatni. Itt a legelső teendő a most nagy munka-
 áldozatok árán épített utnak, mely sok helyütt
 veszedelmesen meredek, áthelyezése, illetve néhány
 szerpentinrel való megtoldása, mert jelen állapo-
 tában ez út nem gyenge idegzetűeknek való.

A tulajdonos nagy emberbarát vagy áldo-
 zatot hozott a telep létesítése által. Áldozzon most
 már a törvényhatóság saját községei lakóinak ér-
 dekében is, az út megfelelő kiépítése által.

Crkvenica

A magyar birodalomnak mostanáig nem volt
 tengeri fürdője, mert egyetlen magyar kikötő vá-
 rosunk, Fiume, bármennyire szép a tengeré, e
 célra alkalmatlan, — de már tőszomszédjában,
 az osztrák területen fekvő Abbaziában, felhasz-

nálták az itten Quarnerónak nevezett tengervidék
 ritka szépséget, hogy aránylag rövid idő alatt
 nagyon fényes, de épen ezért csakis a jómódúak
 számára berendezett gyógyintézetet teremtsenek.

De még ha minden igényünknek is megfe-
 lelne eme bájos szomszédunk, nem a miénk, s
 reánk nézve örökre külföld fog maradni. A mi
 feladatunk tehát azon lenni, hogy ha már saját
 tengerpartunkon nem találunk tengeri fürdőnek
 való alkalmas helyet, társországunkban, horvát
 testvéreink hasonló közelségü tengerpartján keres-
 sünk ilyet, — s hála fürdői nemtöknök, birunk is.

Ha Fiumében ugyanazon a mólon, a honnan
 a gőzhajó Abbaziába visz, más hajóra szállunk,
 az a horvát tengerpart hosszában, a portorei idő-
 zéssel együtt két óra alatt Crkvenciába visz el
 bennünket, a horvát tengerpart azon pontjára,
 hol a Buccarától vele párhuzamosan futó ritkaságú
Vinodol völgy egyik regényes ága a tengerre nyi-
 lik, hogy az olasz patakok módjára nyáron egé-
 szen kiszáradt patakot a tengerbe levezesse.

Ennek a száraz pataknak köszöni Crkvenica
 jövőjét. Ugyanis a Quarnero partjainak talaja min-
 denütt köves és sziklás s ezért a fürdés itt ké-
 nyelmesnek nem mondható. De Crkvenica e tekin-
 tetben kivétel képez, mert a tengernek a város-
 tól északra fekvő talaja a legfinomabb talajból áll,
 mit úgy lehet magyarázni, hogy az említett patak
 által évezredeken át a tengerbe hordott homokot a
 legközelebbi déli szél, a sirocco, a tenger hullá-
 mai által felkotorva, észak felé sodorta s ott rakta
 le s ezáltal oly tengeri fürdőnek való helyet ter-
 remtett, a milyennek a Quarneróban nincsen párja.
 Ezt be is látták Crkvenica indusztriózus lakói s
 fürdővárosulatot alakítottak, mely rövid idő alatt

ELŐFIZETÉS ÁR
 Egész évre 6 frt.
 Félévre 3 „
 Negyedévre 1 frt 50 kr
 Bérmentelen levelek csak ismert kesztől fogadtatnak el.
 Készítők nem adhatnak vissza.
 Egyes szám ára 20 kr.
 A nyilatkozat minden garmondor díja 20 kr.

Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.
ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HÍRDETSI DÍJ:
 hivatalos hirdetéseknel:
 Minden egyes sor után 1 kr.
 Azonfelül bélyeg 30 kr.
 Kiemelt díjazású a körrel ellátott hirdetésekért tértértek szerint minden 1 centiméter után 5 kr számítottak.
 Állandó hirdetéseknel kedvezmény nyújtatik.
 Hirdetést a „Zemplén” nyomdába küldendők.

„Fehér-Kereszt.”

Társadalmi életünknek egyik főfeladataul tekintem én emberbaráti és honszerető érzelmeimből kifolyólag, mint gyermektelen ember, a fájdalom, édes hazánkban Európa összes államait felülmuló mértékű gyermekhalandóság ellen egész odaadással küzdeni.

„Nyelvében él a nemzet!” Minden ember legyen ember és magyar! u. m. a költő. Igen, de mit ér, ha mielőtt magyarrá lehetne: elvész a bűn, vagy nyomor miatt — az ember. Mit ér, ha magyarosítjuk az idegen ajkuakat, de veszni, pusztulni hagyjuk a nemzeti anyagot.

Ezért vállaltam el 1885-ben az akkor „szegény beteg gyermek” nevet felvett, később belügyministeri jóváhagyással az ártatlan csecsemők megmentése céljának inkább megfelelő és más gyermekegyesületektől is megkülönböztető *Fehér-Kereszt*-re elkeresztelt egyesület megalakítását, melyet *Tisza Kálmán* és *Teleky Géza* gf. volt belügyministernek, mint valóban üdvöst, hézagot pótlót és a társadalom minden rétege által kiválóan pártolásra méltót ismételve az összes törvényhatóságok figyelmében legmelegebben ajánlottak és melyet *Ófelsege a király*, kinek egyedüli boldogsága nemzetének boldogulása, hasonlóképp elismerő nyilatkozatában és ágyalapítványában legkegyesebben részesíteni méltóztatott; célja lévén, a befolyó tagsági díjakból, vagy bárminemű, akár pénzbeli, akár természetbeli kötelezett fizetésekből és önkéntes adakozásból oly alapot teremteni, melynek segítségével:

- szegény beteg gyermekeket ingyen gyógyítat, orvossággal és táplálékkal ellát,
- szegény szülő-nőket, míg munkaképessékké nem válnak, ellát — esetleg lelenek

elhelyezésénél, ha szükséges, anyagi segélyezés útján közreműködik, az elhelyezett gyermekek felett felügyeletet gyakorol,

c) az egyesület által ellátott szegény szülő-nőket ha arra alkalmasak, dajkákul elhelyez,

d) szegény, teherben lévő nőknek terhességük utolsó heteiben anyagi segítséget nyújt.

Nem tündökölni, de használni akarván, beérve az intéző másod-elnöki állással, iparkodtam és szerencsés voltam az egyesület élére oly kitünőségeket megnyerni, mint: *Ráth Károly* főpolgármester, *Földváry Mihály* alispán, *Simor hercegprímás*, *Szapáry Istvánné* grófné, utóbb özv. *Károlyi Alajosné* grófné, végre fővédasszonyul magát *Stefánia* özv. trónörökösne *Ófenséget*, ki mint maga szóval és tettel elismeri: szívfájdalmára a haza gyermekeinek megmentésében vigaszt és örömet talál.

A *Fehér-Kereszt* egyesületnek így sikerült működését 1886. évi, Péter- és Pálnapján, megkezdeni, előbb bérházban, anyagi gyarapodása következtében pedig 1888. évi október hó 20-ika óta saját, közadakozásból épült jól berendezett házában (Budapest IV., Mozsár-utca 16. sz.) az ország minden vidékéről való, eddig több ezerre menő gyermeket és anyát az életnek megmenteni.

Hogy azonban az egyesület magasztos hivatásának teljesen megfelelhessen, nem elégséges, hogy tevékenysége csak az ország fővárosában, (habár a zónarendszer a vagyonosodás mellett a nyomor fiai is központosítja), hanem szükséges, hogy a vidéken is mindinkább tért foglalván, jótékonyosságát necsak közvetve, de közvetlenül az egyes vármegyebelieken is gyakorolhassa.

Ez csak oly módon érhető el, ha az ország minden vármegyéjének legalább ne-

vezetesebb városában fiókegyesületek alakulnak. A fiókegyesületek alapszabályai értelmében: a jövedelem fele a helybeli szegény szülő-nők és gyermekeik fölsegítésére fordítatik.

Természetesen ott, hol a helyi körülmények és viszonyok célszerűnek és kivihetőnek tüntetik fel a központihoz hasonló intézet felállítását, a közp. választmány kell hogy felmentse a vidéki fiókegyesületet a jövedelem másik felének beszállításától, ez esetben az egységes működés és erkölcsi kapcsolat fentartása szempontjából elégséges volna, ha az illető fiókegyesület az évi jelentés beterjesztésének kötelezettsége mellett pl. egy (1000 ft) ágyalapítványt megváltaná magát, emeltal a vidékebeli, a fővárosban lebetegedett, vagy ide beszállított szegény szülő-nők és gyermekeiknek menedékhelyet biztosítana és megkímélné az illető vármegyét vagy községet az oly sok bajjal járó tartási költség megtérítésének terhétől is.

E célból *Szapáry István* gróf, főispán és *Földváry Mihály*, alispán, elnökle alatt egy központi fiókegyesületek alapító bizottság szerveztetvén, megindított a mozgalom, hogy ugy a fővárosnak 10 közigazg. kerületében, mint országszerte ily fiókegyesületek állittassanak föl, sőt *Ófensége*, ki az egyesület körül érdemeket szerzettekét sajátkezü aláírásával és pecsétjével ellátott díszokmányt tüntette ki, védőhelyettesekül: *Károlyi Alajosné*, *Szapáry Gézáné*, *Csáky Albinné*, *Dessewffy Aurélné*, *Battyány Lajosné*, *Wenkheim Frigyesné*, *Csekovits E.-né*, *Karácsonyi Jenőné* grófnékat, *Aczél Béláné* bárónét és *Pest-Pilis-Solt-Kiskun* vármegyére nézve *Koburg Lujza* hercegnőt nevezte ki.

Pestvármegye területén eddig már 12 fiók alakult, legközelebb *Kalocsán* fényes

T Á R C A .

Ujabb fürdőkről.*

— Két közlemény. —

II.

Biharfüred — Stina de Vale.

A belényesi vasuti állomástól 4—5 órányira, a bihari hegység erdőrengetei közepette, 1063 méternyi magasban, kerek mély völgyet találunk, melyet Biharország fáradhatatlan s lelkes ismeretője *K. Nagy Sandor* így ír le: pázsittal borított közepét csacsogó patak vágja kétfelé; széleiből meredeken emelkednek fel az egymásra halmozott óriás hegyek, sűrű fenyővel borított oldalaikkal; — némely hegycsúcs, csak keskeny szögletével tudott hozzá félni a völgyhöz, de inkább szorong, csak hogy ő is láthassa a paradicsomi völgyet, melynek neve „Stina de Vale” vagy Biharfüred.

S ez üde levegőjü, haragoszöld pázsitu, hideg vízben bővelkedő, fenyvesekkel körített völgy valóban paradicsomi, ugy természeti szépségeit, mint a már itt levő nyaralótelep egyszerű természetességeit illetőleg.

E telepnek, mely valamivel magasabban fekszik Tátrafürednél, (ez 1014, Biharfüred 1063 m. magas) környéke egészen más alakulatu, mint a tátrai fürdőké. A Tátra szakadozott, égnek meredő kopár sziklaormai s kavicsos zuhatagu vadregényes völgykatlanai itt hiányoznak. Itt szelid alaku hegyeken buja növényzetü sűrű erdők képezik a vadont, melynek méla csendje szintén gyógyeszköznek tekinthető.

Ezen vadonnak egyik kies völgyét, melynek román neve völgykarámot jelent, használta fel tulajdonosa, a nagyváradi g. k. püspök, hogy itt nyaraló telepet létesítsen, mely idővel, tekintettel kedvező klimatikus viszonyaira és a sok jó forrásra, kétségkívül jelentékeny gyógyhelylyé fogja magát kinőni.

Jelenleg, a tágas völgyben szétszórta számos villában már 58 szobája van a telepnek 120 ágygyal.

A lakások berendezése egyszerű, de ennek megfelelők az igen jutányos árak is, melyek a szerényebb állásuaknak is lehetővé teszik, hogy súlyos betegségek után támadt kimerülések gyógyítása végett üde havasi levegőt rendezett viszonyok közt élvezhessenek.

Gyógyhelynek ezen arravaló telepet ma még nem nevezném, mert orvosa nincs, s ilyet tekintettel az ut nehézségeire, itt csak nehezen kaphatni. Itt a legelső teendő a most nagy munkáldozatok árán épített utnak, mely sok helyütt veszedelmesen meredek, áthelyezése, illetve néhány szerpentinnel való megtoldása, mert jelen állapotában ez út nem gyenge idegzetűeknek való.

A tulajdonos nagy emberbarát nagy áldozatot hozott a telep létesítése által. Áldozzon most már a törvényhatóság saját községei lakóinak érdekében is, az út megfelelő kiépítése által.

Crkvenica

A magyar birodalomnak mostanáig nem volt tengeri fürdője, mert egyetlen magyar kikötő városunk, Fiume, bármennyire szép a tengerre, e célra alkalmatlan, — de már tőzsomszédjában, az osztrák területen fekvő Abbaziában, felhasz-

nálták az itten Quarnerónak nevezett tengervidék ritka szépséget, hogy aránylag rövid idő alatt nagyon fényes, de épen ezért csakis a jómódúak számára berendezett gyógyintézetet teremtsenek.

De még ha minden igényünknek is megfelelné eme bájos szomszédunk, nem a miénk, s reánk nézve örökre külföld fog maradni. A mi feladatunk tehát azon lenni, hogy ha már saját tengerpartunkon nem találunk tengeri fürdőnek való alkalmas helyet, társországunkban, horvát testvéreink hasonló közelségü tengerpartján keressünk ilyet, — s hála fürdői nemtönknek, birunk is.

Ha Fiumében ugyanazon a mólon, a honnan a gőzhajó Abbaziába visz, más hajóra szállunk, az a horvát tengerpart hosszában, a portorei időzessel együtt két óra alatt Crkveniciába visz el bennünket, a horvát tengerpart azon pontjára, hol a Buccaritól vele párhuzamosan futó ritkaszip *Vinodol* völgy egyik regényes ága a tengerre nyílik, hogy az olasz patakok módjára nyáron egészen kiszáradt patakot a tengerbe levezesse.

Ennek a száraz pataknak köszöni Crkvenica jövőjét. Ugyanis a Quarnero partjainak talaja mindenütt köves és sziklás s ezért a fürdés itt kényelmesnek nem mondható. De Crkvenica e tekintetben kivételt képez, mert a tengernek a város-tól északra fekvő talaja a legfinomabb talajból áll, mit ugy lehet magyarázni, hogy az említett patak által évezredekken át a tengerbe hordott homokot a legközelebbi déli szél, a sirocco, a tenger hullámai által felkotorva, észak felé sodorta s ott rakta le s ezáltal oly tengeri fürdőnek való helyet teremtett, a milyennek a Quarneróban nincsen párja. Ezt be is látták Crkvenica indusztriózus lakói s fürdőtársulatot alakítottak, mely rövid idő alatt

sikerrel. *Pozsony, Nyitra, Tolna, Somogy, Győr, Komárom, Veszprém, Ung és Bereg* vármegyékben pedig megindult a mozgalom.

Nagy örömmel tölté el keblemet és mindazokét, kik felbirják fogni azt, hogy a nemzeti erő egyik főtenyezőjét képezi a nemzeti egészséges létszám, az a hír, hogy az intelligenciában oly gazdag *Zemplén* vármegyében, melyből hazánk korszakot alkotó nagy férfiai kerültek ki, a nemzeti anyag megmentése céljából a *Fehér Kereszt* jelvénye alatt szintén megindult a mozgalom.

Kívánatos volna tehát, ha a *Stefánia* özv. trónörökösnek Ófenségének pártfogása alatt álló *Fehér Kereszt* egyesületnek, Ófensége óhajának megfelelőleg és legnagyobb öröme — egy fiókegyesülete *S.-a.-Ujhelyben* is, a megindult mozgalmat realizálva, mielőbb megalakíttatnék, mihez kezdetnek csak 10 lelkes hölgy vagy férfi szövetkezése kell, kik az életrevaló intézményt, mely országos hivatva volna a lelencügyet a családi kötelek megszakítása nélkül szerencsésen megoldani, bizonyára talpra állítanák.

Ha *S.-a.-Ujhely* egy közp. bizottság, szolgabírói kerületek szerint alakíttatnék, lassankint az egész nagy vármegye érdeke vonatnék, miáltal a megmentett anyák és gyermekek révén a tót, ruthen vidékeken a magyarosításnak is gyakorlati jó szolgálat tételnek.

Mire alkalmasb időpont tekintettel a vezetőkre, a jelenlegi alig kínálóknak, kivált ha sikerül *Zemplén* sok szép hölgyét zászlóvevőkül megnyerni, kik a *Fehér Kereszt* jelvénye és a bájos özv. Trónörökösnek védőszárnyai alatt szép szemekkel és áldott rábeszélő tehetségükkel lehetetlen, hogy tűzbe ne vigyék még a különben se kimélendő agglegények seregeit is, kiknek száma, 40 korévet alapul véve, Magyarországon a 100,000-et felülmúlja és midőn a zempléni sajtó bizonyára legszebb hivatásul fogja ösmerni a gyermekmentés ez életkérdését elébbre vinni.

Igen helyén levőnek és kegyeletes alkalmi dolognak tartanám, ha *Zemplén* vármegye, melynek szülőtte, volt legnagyobb fia, a haza és király közös gyászára a béke olajágát hátra hagyva elhunyt *Andrássy Gyula* gróf nevét, a kinek bús özvegye, akkor még betegágya mellett virrasztott neje képviselte volt mult évi okt. 20-án a *Fehér Kereszt*-nek éppen az *Andrássy*-ut mellett levő intézeti háza felavatási ünnepségén a fő védőasszony Ófenségét, ezen épületnek, melyben már sok zempléni szülő nő és gyermek élete mentetett meg, márvány-

lehetővé tette azt, hogy e sekélyvízű, homokos talaju tengert ne csak a városbeliek használhassák uszodának, de idegen fürdővendégek is telepedhessenek itt meg tengeri fürdők használata végett.

E hely annyira megfelel e célnak, hogyha nem is jó létre az itt sokat rebesgetett, a fürdőbe milliókat befektetni akaró angol vagy fumei részvénytársaság. *Crkvenica*, melynek neve is horvátul körülbelül azt jelenti, mit *Abbazia* olaszul, a maga természetes, fokról-fokra való fejlődése mellett szép jövőnek néz elébe s én hiszem, hogy lassankint *Abbazia* versenytársává fogja magát kinőni, hol a szerényebb sorsu s kisebb igényű vendég negyedrészt áron fogja élvezhetni a tenger üde levegőjét és sós habjait ugyanoly eredményel, mint a fényes *Abbazia*ban.

S a mit a *crkvenicaiak* mostani nemzedéke talán csak álomnak tartott, azt egy csapással megvalósította *Baross* minister nagy koncepciója. a zónarendszer, mely lehetővé teszi a tengeri fürdő használatát igénylő azon magyar embernek is, kinek viszonyai mai napig a tengerre való utazást meg nem engedték, hogy *Budapest*-ről 45 napra szóló, gyorsvonatra is érvényes fumei menettérítijegygyel fürdői útját 12 fttal tehesse meg. Szóval, azzal a mibe eddig maga a külföldi tengeri fürdőbe való utazás került, szerényebb igényű ember 4—6 hetet fürdözhet *Crkvenicán*, hol egy a nagyon tisztességes lakások, mint az étkezés árai még egészen patriarhálisak s hol a lakosság át van hatva attól, hogy a vendégekkel való kellő bánásmódtól függ a város egész jövője s az idegen iránt ritka figyelmet és előzékenységet tanusít.

tabláján egy ágyalapítványal halhatatlan nevét megörökítené.

Ha a *Fehér Kereszt* fiók-egyesülete *S.-a.-Ujhely* létre jön: nemzeti erőgyűjtő és biztosító áldását az egész éjszakkéleti Magyarországra kifogja terjeszteni, üdvére a hazának.

Aldja Isten hogy úgy legyen! *)

Tabódy József.

Vármegyei ügyek.

Küldöttség a főispánál. F. hó 26-án *Gálszécs* és vidékének küldöttsége tisztelgett *Andrássy Géza* gr. vezetése alatt főispán öméltségánál — támogatást kérendő a *Gálszécs* tervezett nyilvános kórház létesítéséhez. Öméltsége a küldöttséget igen szívesen fogadta és megígérte, hogy minden jóakarattal és befolyásával támogatni fogja a *Gálszécsiek* és a járásnak dicséretreméltó s kiváló emberbaráti törekvését. A módokra nézve bizalmas eszmecsere fejlődött ki s bátran állíthatjuk, hogy most már csak s *Gálszécs* és vidékének buzgó közreműködésétől fog függeni a megbecsülhetetlen közhasznú intézmény létesítése.

A ragados száj- és körömfájás fellépett *V.-Csemernye, Egres, Kelecseny, Isztáncs, Ferbenyik* és *Czéke* községek marhaállományában; ellenben megszünt: *N.-Rozvágy, Agárd, Semjén, Ricsé, B.-Véc, Kak* és *A.-Hrabóc* községekben.

A vallás- és közokt. minister tudatja, hogy az izraelita orthod. hitközségekben felmerülő viszálykodások elintézésére az orsz. izr. közvetítő bizottság által alakított »autonom választott bíróság« illetékes.

Az Amerikába való kivándorlás tárgyában a m. kir. belügyminister a következő körrendeletet bocsátotta ki: »A cs. és kir. közös külügyministerür a közölte az észak-amerikai egyesült államoknak a bevándorlás korlátozása céljából f. évi szeptember hó 1-én hozott törvényét. Ezen törvény szerint tiltva van a letelepülést megelőzőleg kötött szerződés mellett külföldieknek valamely munka teljesítése végett az egyesült államok területére behozni, vagy ily külföldieknek bevándorlását előmozdítani; tilos továbbá minden idegennek ily szerződés mellett az egyesült államok területére lépni. Az ily szerződés semmis és érvénytelen. Az, ki idegenekkel ily szerződést köt, vagy a bevándorlást előmozdítja, ezer dollárig terjedhető összeggel, vagy hat hónapig terjedhető fogsággal büntetetik. Azon hajós kapitány pedig, ki tudva ily szerződéssel ellátott munkásokat szállít, minden mánkás után 500 dollár és hat hónapi elzárással büntetetik, s azokat saját költségén visszazárlítani köteles. Addig is, míg a bírság le nem fi

*) Kétséget nem szenved, hogy a *Fehér Kereszt* egyesület célja egyike a leghumánosabbaknak s ugyszólván minden embernek, aki úgy szereti felebarátját, mint önmagát a *Fehér Kereszt* egyesület eszméi ek szolgálatába kellene állania. Meg vagyunk győződve, arról, hogy a t. cikkirónak felhívása vármegyénkhez s különösen a székváros lakosságához nem lesz a pusztában elhangzó szó. Igaz, hogy a jótékonyság adójával már is szinte a tulságig megróttuk magunkat, de amit a szegényekre jó szível költünk: százsorozson kapjuk majd vissza. Hisszük, reméljük, hogy a felhívó szó nem talál sikert fülekre, különösen a vezető és intéző körökben. Ugy legyen!

Szerk.

Crkvenicának a tengerre néző lejtői csupa füge és olajfakkal vannak beültetve. Ezen az oldalon kevés az árnyék, de a vinodolból nyíló ritka szép völgyben épített sétautakon már délután 4 órákor igen kellemes árnyékban sétálhatni. *Crkvenicának* meg van tehát még azon előnye is, más tengeri fürdők felett, hogy rendszert sivar tengerparton kívül változatosság kedvéért még szép hegyi vidékben is gyönyörködhetik itt a fürdővendég.

A *Quarnerónak* és az ellenparton fekvő *Abbazianak* átka, a bóra, itt kevésbé érezhető, mert a hegyek tetejéről indulván a szél, a lábukon fekvő *Crkvenicát* kevésbé éri. E szél a nyugati part hosszában csak a lejjebb fekvő *Novinál* sokkott teljes erővel kitörni. Különben meglehetősen erős bóránál, júliusban 20 C. fokú levegőnél s ugyanoly meleg tengerben igen kellemesen fürdünk e nyáron, sőt a rendesnél kellemesebben, mert ilyenkor erős hullámcsapást kaptunk, a melylyel különben *Crkvenica* nem dicsekedhetik.

A mennyire a helyi viszonyok tekintetbe vételével *Crkvenica* gyógyjavallatait megállapítani képes voltam, az itteni tengeri fürdő nyhe éghajlatánál fogva, mindenek felett ideggyenge egyének és görvélyes gyermekeknek való.

Miután a fürdő javalatainak pontosabb megítéléséhez tengeri fürdőknél is a víz elemzésének ismerete szükséges, kivált itt a *Quarneróban*, hol sok földalatti nagy folyó ömlik a tengerbe, s higitja annak sós vizét, szükségesnek mutatkozik, hogy a fürdőtársulat a tenger vizét elemeztesse, szükséges továbbá, hogy a helységben rendszeres

zertetik, a hajóból való kirakodás meg nem engedtetik. Tilos továbbá külföldi munkásokat az egyesült államokba való bevándorlásra alkalmazás ígérete mellett hirdetésményileg felhívni. Azon külföldinek, ki ily felhívás, vagy ezen törvény által tiltott szerződés folytán bevándorol, az ott tartózkodás meg nem engedtetik, hanem azon kikötőbe, honnan jött, visszaszállíttatik. Kivételt képeznek valamely oly iparágban ügyes munkások, mely iparág az egyesült államokban eddig nem létezett továbbá a magántitkárok, házi cselédek, valamely művészi vagy tudományos leglalkozást űzők. Mindenki, ki hajóval az egyesült államokba érkezik, tartozik esküfennenni arra, hogy ezen törvény szabványalt megtartotta s az esetben, ha az ellenkező bebizonyulna, hamis eskü miatt büntetetik. Ha még hozzávesszük, hogy a feljelentők részére jutalom van kilátásba helyezve, mi a feladásoknak tág tért fog nyitni: látnivaló, hogy ezen törvény bő alkalmat nyújt arra, hogy a bevándorlók, habár nem is ily tilos szerződés vagy felhívás folytán lépnek az egyesült államok területére, mindenféle zaklatásoknak, visszautasításoknak, esetleg súlyos büntetéseknek legyenek kitéve. Midőn tehát a törvényhatóságot a fentiekről értesitem, — egyszersmint felhívom, hogy intézkedjék, miszerint ezen rendeletem, különösen az alsóbb néposztályok közt a lehető legszélesebb körben tudomásra hozassék. *Budapest*, 1890. évi november hó 7-én. Gróf. *Szapáry* s. k. — Ajánljuk a rendeletet a községi előljárók, lelkészek, tanítók s mindazok figyelmébe, akiknek a néppel gyakrabban érintkezni módjukban áll.

Hirek a nagyvilágból.

III. Vilmos, Hollandia királya, f. hó 23-án meghalt. Született 1817. febr. 5-én, fiutól nem lévén, kiskoru leánya, *Vilhelmina* hercegnő fogja követni a trónon, kinek kiskorúsága alatt *Emma* királyné lesz az ország kormányzója. A népétől nagyon szeretett jó öreg király halálát országos gyász követi.

Vizáradás. *Karlsbadot* f. hó 24-én katasztrófa érte. A tíz napig tartó szakadatlan esőzés a *Tepl* folyót annyira megdagasztotta, hogy reggelre elöntötte az egész várost. A katasztrófa alkalmával sokan forogtak veszedelemben s életük megmentését csakis a véletlen különös kedvezésének köszönhetik. Az árvíz két hidat is szétrombolt és öt emberélet-áldozatot követelt.

Hirek az országból.

Károlyi Gyula gf. vasárnapra viradólág f. hó 23-án meghalt. A kiváló főúrban az ország egyik leghűbb fiát vesztette el. A magyar vörös kereszt-egyesület *Károlyi Gyula* grófnak első elnökét s egyik megalapítóját gyászolja. *Károly Lajos* főherceg, az egyesületnek főpártfogója, a megözvegyedett grófnének legmélyebb részvétét tolmacsolván, díszes koszorút tétetett a ravatalra. A ravatal koszoru díszéből kitűnt a *József főherceg* által »nagyrebecsülése jeléül« küldött babér-koszoru, Ófelsége a király részvét táviratot intézett a gróf özvegyéhez és a gyászoló családhoz. F. hó 25-én d. u. 3-kor volt a beszentelés, melyen *Károly Lajos* főherceg őfelsége is személyesen résztvett. Fél óráig tartott a beszentelés szertartása, melyet *Samassa* egri érsek végzett. A halottas kopersót az este induló vonattal szállították el *Kapolonyba*

Folytatás a mellékleten

meteorologiai állomás állíttassék, mire nézve a lépések már meg is történtek. Szükséges itt egy meleg fürdő, hogy nagyon gyenge egyének melegítve használhassák a tengeri vizet kádfürdők alakjában, — végül a fürdőhely egy részének dróttal való bekerítése, hogy azok, kik a cápa rémétől félnek, nyugodt kedélyvel lubickolhassanak a tengerben. Egyébiránt a tenger itr közvetlenül a parton oly sekély, hogy a nagyon ritkán a *Quarneróba* vetődő cápa (morszki pasz, tengeri kutya) elég óvatos, miszerint ily sekély helyeket, hol egy hullámcsapás zátonyra juttathatná, gondosan kerüljön.

Crkvenicáról ma még kevesett tud a nagyvilág s állandó fürdővendégeit leginkább maga *Horvátország* s különösen *Zágráb* szolgáltatja.

A *Quarnerónak* legújabb magyar leírásában, *Kenedi Géza* dr. igen érdekes és tanulságos, vonzóan irt könyvében »A Quarnero, Fiume és *Abbazia*« (*Budapest* 1884.) valamint ugyanezen szerzőnek a »Magyarország utirajzokban« című füzetes váliat folyamán megjelent megbecsülhetetlen füzetében »A Dunántul a Quarneroig« *Crkvenicáról* még alig s mint fürdőről éppen nincs említés, pedig *Crkvenica* is rövid idő mulva egyik nagy tényszerző leend annak, hogy az, mit *Kenedi* bemozosított hagyománynak nevez, sziveinkben ujra élénkebb visszhangra találjon, hogy: tengerre magyar!

Ghyzer Kornél dr.

(Szatmár vármegye) a Károlyi grófok családi sir-boltjába. A megboldogult gróf vitéze volt az arany-gyapjas rendnek is.

Képviselők párbaja. Az elkeresztelési vita már véraldozatot is követelt. *Gajári* Ödön és *Hentaller* Lajos orsz. gy. képviselők kardpárbajt vívtak; előbbi az első összecsapásnál karján oly súlyos sebet kapott, hogy tovább nem mérközhetett. *Hentaller* sértetlen maradt.

Apponyi Albert gf. a mérsékelt ellenzék vezére, *Irányi* Dánielnek, a függetlenségi párt vezérének a vallásszabadság és polgári házasság behozatalára vonatkozó indítványát elfogadta; ugyancsak hozzájárult a *Szivák*-féle indítványhoz is, hogy t. i. végső szükség esetében az anyakönyvek vezetése polgári hatóságra bízassék.

Óriási szőlőtő. Devecserből írják: *Trafnik* Ferenc ottani iparos udvarán van egy vén szőlőtő, mely egy egész lugast beborít ágaival. Ezen a szőlőtőn ez idén nem kevesebb, mint 16 akó bor termett.

Az országos függetlenségi párt az Ugron Gábor kilépésével megüresedett I. alelnöki és a *Polonyi* Géza leköszönése következtében üresen maradt II. elnöki széket, titkos szavazással, e hó 25-én tartott gyűlésén töltötte be, Első alelnök lett. *Thaly* Kálmán, második alelnök *Fusth* Gyula. A választást *Irányi* Dániel pártelnök vezette.

Különlélek.

(Felső-adományok.) Ő felsége kabinetirodája *Petravosvsky* József hroztovicai g. e. lelkésznek 30 ft. — *Rozkos* János velyopolyai g. e. tanítónak 15 ft, végre *Furdanics* Mihály petróczy tanítónak 15 ftnyi kegyes adományt küldött.

(Főispáni vacsora.) Őméltósága, szeretett főispánunk, f. hó 26-án, most már e hó folyamán harmad-izben, nagy vacsorát adott. A meghívottak sorában ez alkalommal a »jeunesse dorée« volt többségben s az is nagyrészt a vármegyei tisztikarból telt ki. Az esteli 7—9 tartott vacsora alatt fiatalos jókedv uralkodott, mit az is bizonyít, hogy a szebbnél szebb, lelkesebbnél lelkesebb toasztok egymást érték. Mikor a pezsgő megjelent, a családi jellegű társaság nevében, a szerető és szeretett páterfamiális-, főispán őméltóságáért *Polonyi* Gyula, árvaszéki ülnök, emelt poharat elokvens beszéd és zajot térszék közt. Utána *Dongó* Gy. Géza, főszámvéve, mondott hatásos felköszöntőt, *Molnár* Leóna öngnagságára, őméltóságának az asztal főhelyén ülő kedves leányára. — *Gausler* József br. szolgabíró, előtte szőlőtől felhiva, szépen átgondolt toasztjában az innen távollevő családtagról, *Molnár* Viktor dr. temesi főispánról, — *Kossuth* János dr. mint volt egyetemi hallgató és háládatos tanítvány feledhetetlen tanáráról, őméltóságának szeretett vejéről, *Wekerle* Sándor dr. öxellenciájáról emlékezett meg szünni alig bíró éljenzés közt. — *Szánky* Nándor, kir. honv. tábornok, főispán őméltóságában a mintaszerű családöt, a nemesszivű jó barátot és a tapintatos férfit magasztalván: viharos éljenzés közt emelte föl s üritette ki a habzó áldomás-pohárt. — Főispán őméltósága az iránta, családja és szeretett hozzátartozói iránt oly meleg őszinteséggel kifejezett jókívánatokat megköszönvén, kedves vendégei és otthon levő családjaik boldogságáért ivott. — A pohárköszöntőknek hosszu és szép láncolatához *Prihoda* Etele, várm. III. aljegyző, szolgáltatta a zárószemet *Margitai* József dr. főispáni titkárárt mondott csinos kis dikciójával, melyhez eljentesmondani őméltósága is segített. — Asztal után a kis tereméből a főispáni termekbe vonult vissza a társaság, hol számára szivart és konyakot szolgáltak föl. Őméltósága és *Leóna* öngnagsága a körülöttük csoportosult társasággal nyájasan és élénken beszélgettek. Tizenegyre járt az idő, mikor bucsuzásra került a sor s a vendégek egy kedves alkalom emlékével távoztak. Őméltóságánál szerdán estére ismét huszonöt vendég lesz hivatalos.

(Eljegyzések.) *Pilissy* Géza, szabolcsvármegyei birtokos, e hó 26-án jegyezte el *Viczmány* Ödön vármegyei főjegyzőnek szép és kedves leányát, *Katinkát*. — *Stein* Márton, csobajai bérlő, folyó hó 27-én jegyezte el Ujhelyben *Schwarz* Berta kisasszonyt, *Schwarz* Bernát polgártársunknak kedves leányát.

(Esküvő.) *Barber* Zsigmond, fővárosi kereskedő, f. hó 26-án esküdött örök hűséget Ujhelyben *Glück* Mariska kisasszonynak, *Glück* Ignác fakeskeskedő leányának.

(Szinészet.) Emeltük, hogy *Halmay* Imre szintársulatával, Miskolcra, néhány előadásra hozánk at fog rándulni. Most, hogy már a hatóság engedelmét is megkapta, mint bizonyos dolgot tudatjuk, hogy a jóhírű szintársulat egy-egy hétre terjedő előadásainak első ciklusát a jövő dec. hó 17 től 24-ig, két ciklust pedig a jövő év január és február havában fog lejátszani. Az orkesztrumot a miskolczi katonazenekar szolgáltatja. Előjegyztetni és bérelni lehet *Bárczy* Béla, Rákóczi-utcai kereskedőnél.

(Batyubál.) A s.-a.-ujhelyi izr. szegény is-

kolázó gyermekeket segítő egyesület szokásos batyubálját ma este tartja a termény-tözsde helyiségében.

(Az időjárás) mult keddre virradólag, ugyszólván varázslatra, télies zordon jellegű oltott. Szerdán, nappal és éjjel hatalmas hózivatar volt, mely némely helyen az ici-pici hópihéket méteres garmadákba sepepte össze s itt-ott talán még a közúti és vasúti közlekedést is megakasztotta. Csütörtökig kitombolta magát a hóvihár, nyomába szelcsend következett, de a természet képe átváltozott téliesre. Vajjon tartós lesz e ez a fehér világ — az olvadásból következtetve, aligha!

(Hangverseny.) Lapunk mult számában említettük, hogy az ujhelyi polgári olvasókör a jövő hónap elején hangversenyt rendez. A műsorozat ma már jóformán össze van állítva. E szerint *Balogh* Gizella k. a. és *Margitai* József dr. ének, *Hlavathy* József hegedű, *Dobokay* Kálmán gordonka, *Polonyi* Elemér zongora, *Csutkay* Béla és *Vandruska* Antal kettős fuvala játékaiban *Sebeők* István szavalatában és a régen nem hallott dal-egyesület produkcióiban lesz alkalmunk az igazán élvezetesnek ígérkező estén gyönyörködni.

(Tüzek.) Folyó hó 24-én este tíz óra tájban, az alsó-zsolyomkai utcában, özv. *Nógrády* Ferencné 422. sz. házikójának szalmafedele kapott lángra, valószínűleg a rozszant kémény szikrájától. Meggyuladt a szomszéd ház fedele is is. Az elég korán kivonult tűzoltóknak, az oltás munkájában az eső is segített. — *K-Bári* községben egy csür égett le a benne lévő takarmány-készlettel együtt. A tüzet gyufával játszó gyermek támasztotta, ki a lángok közt lelta halálát.

(Megszökött rendőrtizedes) Gyuriszta József, ujhelyi rendőrtizedes, e hónap közepe táján három napi szabadságot kapott, hogy állítólag a harmadik forumon lévő ügyében Budapesten eljárjon. Elmúlt a szabadság, elmúlt a tíz nap is, de Gyuriszta meg nem jött, hanem helyette érkezett egy levél Antwerpenből, melyben tudtára adja mindeneknek, a kiket illet, hogy a szabad Amerika féle vitorlázik. Notabene, rendőri ruházatban felszereléssel és ezüst-keresztjével kélt a nagy utra.

(Iskola nyitás.) A vallás és közokt. minist. *Weiss* Mária okleveles tanítónőnek S.-a. Ujhelyben megengedte, hogy 6 osztályu magán elemi iskolát nyithasson.

(Halálozás.) Teljes részvétellel vettük és közöljük a következő gyászjelentést: Özvegy Szabó Eleknek szül. Erben Emma, atyja Erben Alajos. s a testvérek és az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelenti felejtethetetlen férjének Szabó Elek köz és váltó ügyvédnek folyó hó 23-án reggeli 1,8 óraker letének 48-ik évében Király-Helmecen rövid szenvedés után történő gyászos elhunytát. A boldogultnak földi maradványait K.-Helmecen folyó hó 24-én d. u. 3 óraker helyezték örök nyugalomra a hely. hitv. egyház szertartásai szerint. Aldás és béke poraira!

(Rendőri hírek.) Kupecz István és Pataki József ismert tolvaj fiúk, az elmúlt héten libalopás miatt kerültek a rendőrség kezei közé. Rövid idő alatt ez a kilencedik stiklijok, valahára a törvényszék börtönébe juttatta a fiatal gaezembereket. — Lukács József, csavargó, Svájcer János favágót lopta meg. Ruháit szedte össze otthon nem létében, hanem az eladásnál rajta vettették s a bíróság elé került.

(A kir. törvényszékről.) *Verekedés.* Szegedi László és Hegedűs István, harkányi legények, folyó évi március hó 16-á: dalolva mentek végig Harkány község utcáján s több legénnyel találkozával, ezeket szólították, hogy daloljanak velük. A legények közül azonban Varga Bálint és Madarasi István nem akartak felszólításnak engedni, amire a magukat sértve érző Szegedi László és Hegedűs István, Varga Bálintot és Madarasi Istvánt bottal és fokossal úgy elverték, hogy a sértettek több mint három hétig nyomták az ágyat. Ezért a legénykedésért folyó hó 24-én a kir. törvényszék Szegedi Lászlót egy évi, Hegedűs Istvánt pedig hat havi börtönre ítélte. — *Keresd az asszonyt.* Régi igazság, hogy az asszonyok sok bajnak okozói a világon. Keserűen tapasztalta ezt Jaczkó János, aki vagy két év előtt Amerikából több évi távollét után jött haza Petrikre, előre örülvén, hogy szeret nejét viszontláthatja. De szomorú viszontlátás volt ez. Az asszony egy alig hat hetes csecsemővel karján fogadja a hazatérő férjet. Az ártatlan csecsemő felzavarta aztán a szegény Jaczkó János életének nyugalomát. Azóta folytonosan ellenséges viszonyban volt Szinnai József petriki lakossal, aki a falu vén asszonyai szerint, míg a férj távol volt, ennek fájáról szedte az epret. (A keblében dúló féltékenység nem hagyta Jaczkó Jánost nyugodni, megtámadta az utcán mult évi december hó 24-én Szinnai Józsefet, de ez erősebb lévén, az elkésdett férjet úgy megdöngölyözte, hogy Jaczkó János lelki gyötrelmei mellé még 9 napig kénytelen volt az ágyat őrizni. A dráma végső jelenete folyó hó 27-én a kir. törvényszék előtt játszódott le, amely Szinnai Józsefet 14 napi, Jaczkó Jánost pedig 3 napi fogságra ítélte.

(A »Zemplén« fekete táblája.) A Kazinci utcán a zárda-köz előtti gyalogjáró hely, esős, sáros

időben járhatatlan. A hiányzó és süppedt kövek helyén bokán felül éró pocsolva képződik. Ez már harmadik felszólalásunk e tárgyban. Ha ez is siket fülekre talál: hátra van a *gerundium*! — Nemcsak rosz de veszedelmes szokás is Ujhelyben, hogy egyik-másik üveges bolt ajtajára hetivásáros napokon cégerül kifüggesztik a tükröket s ez által az arra járó-kelők emberek szemévilágát fenyegetik. Idejekorán figyelmeztetjük a rendőrséget hogy ennek a türehtetlen eljárásnak, mely leginkább a kis-piaci boltoknál van gyakorlatban, iparkodjék elejét venni, mert különben rettentő példa gyanánt még maga *András*-bácsi is úgy járhat, mint Saul járt a nagy fényességtől Damaskusban — »quod Deua avertat« különösen a mai szent napon, *András*-napján.

(Szép tett.) *B.-Kereszturból* írja tudósítónk, hogy *Kecskeméthy* Zsigmond, főbíró, minden szép, nemes és jó ügynek lelkes pártfogója, a városháza tanácstermét — talán gyöngéd figyelmeztetéstől a pontosságra — egy értékes ingaórával ajándékozta meg; továbbá a tanács-terem ékességéül saját költségén megrendelte öfelségeik olajfestésű portréját. Az egész vármegye területén legidősebb, főbíráskodásának most a 31-ik évében járó s közszeretettü »Zsiga bácsi« sokáig éljen!

(Járási kórház Gálszécsen.) A gálszécsi takaré- és hitelpénztár, fenállásának huszadik évfordulója alkalmából, egy járási kórház felállítására 1000 ftot szavazott meg. Ez összeghez *Andrássy* Géza gf. és neje 2000 ftot, a város 500, *Molnár* Béla dr. és neje 2000 ft és még mások kisebb-nagyobb összegekkel adakoztak, úgy, hogy ma már közel 8000 ft van együtt. A kórház létesítésére választott bizottság a napokban szélesebb körben indítja meg a gyűjtést s így az remélhetőleg már a jövő évben felépülhet.

(A sárospataki) jogakadémia polgársága f. évi dec. hó 6-án a városháza termeiben a »jogászegylet« alaptökeje gyarapítására zártkörű táncestet rendeznek.

(Névváltoztatás.) A belügyminister gálszécsi születésű *Bettelheim* Mózsá Cheim vezetéknevének *Bedő*-re kért átváltoztatását megengedte.

(Gyilkosság.) F. hó 20-án reggel a Dargó hegyen átvezető országúton, egy ismeretlen egyén holttestére találtak a Dargóról Nagy-Mihály felé menő emberek. A megejtett vizsgálat eddig annyit derített ki, hogy az ismeretlen egy Amerikából visszatért napszámos s hogy a gyilkosság rabló szándékkal történhetett. Az áldozat pénzét azonban, 580 ftot — mely igen ügyesen a mellény hajtókájába volt bevarrva — a rablók nem találták meg.

(Hózivatar áldozata.) *Bélyből* írják nov. 27-iki kelettel. A tegnapi hózivatar ember-áldozatot követelt. A kis dobrai kertek alatt, a falu közvetlen közelében egy 24—25 éves forma házias embert a hidegtől és fájdalomtól eltorzult arccal megfagyva találtak. A szerencsétlen ember, *Reho* István, bélyi lakos, mostohájához indult Vékére. November 26-án reggel azzal ment el, hogy mostohájától édes atyja, néhai *Reho* István, hagyatéki iratainak hollétét kitudja. Magával 40 krt. vitt utiköltséggül. Éjjelre nem érkezett haza s hozzátartozói úgy vélekedtek, hogy bizonyosan Vékén maradt a mostoha anyjánál, vagy talán K.-Helmecen dolgozó kovácslegény öcscsénél halt meg. Másnap déltájban egy kis-dobrai ember hozta a hírt, hogy a dobrai kertek alatt egy, *Reho* Istvánhoz hasonló embert megfagyva találtak. Nagy riadalom támadt erre Rehoéknál, mert a nevezettel neje kivül anyósa és két kiskoru testvére is egy fedél alatt lakott. Rögtön a helyszínére siettek s a kimultban csakugyan *Reho* Istvánt ösmerték föl. A hullára legelőször két *Bélyből* való fucska bukkant, kik is beszaladtak Kis-Dobrára és hírül vitték, hogy egy halott emberre akadtak a Kir.-Helmecze vezető gyalogösvény mellett, ezek sem ösmerték fel benne a falujokbeli fiatal gazdát. A k.-dobrai bíró azután bevitte a faluba s csak később, a midőn a hullá kiengedt, ösmerték fel kilétét, mert addig az arc-rész a felösmérhetetlenségig el volt torzulva. Zsebében 2 krt s egy darab kenyeret letek. Valószínűnek látszik, hogy a szerencsétlen ember kelténél több pálinkát ivott, a nagy uttól elfáradva kissé kápatosan talán pihenni is akart és eközben érte utól bal végzete. A szerencsétlen halállal kimult fiatal ember különben józan életű, kissé ügyetlen, de épeszü ember volt, gyermeke nem maradt. A járás-orvos, ki hivatott lesz kideríteni, hogy csupán a hideg vagy egyéb mellékkörülvény is működött-e közre az elhalálozásnál, a hullát felbontotta.

(Végtárgyalások.) A jövő héten a következő bűnügyek kerülnek végtárgyalásra a kir. törvényszéknél; *december 1-én*; gyujtogatás büntetével vádolt Szabó Mihály bűnügye, lopás büntetével vádolt ifj. Kurely Mihály bűnügye, *december 3-án*; magánlak megsértésével vádolt Winter Bertalan és Juhász Katalin bűnügye, súlyos testi sértéssel vádolt Frommer Mór bűnügye, *december 4-én*; gyilkossággal vádolt Vinnai Vanykó János bűnügye.

(Egy jó házból) való tanuló Wths Keresztély cukrászdájában tanoncul fölvétetik.

Irodalom.

Almanach az 1891. évre. Szerkesztő Mikszáth Kálmán. Egyetemes regénytár VI. évfolyam III. és IV. kötete. Singer és Wolner kiadása. Ára diszkótésben 1 forint. Az Almanach eszméje, mely három évvel ezelőtt támadt, fényesen bevált. Az Almanach emlékeztet a régebbi irodalmi erőfeszítésekre, mikor egy egész kis iróvilágnak kellett egyesülnie, hogy újszólván kiereszkedjen a közönség tespedő egykedvűségétől a pártolást; míg ma egészen természetes, rendes dolog, hogy az írók, mint egy kis kellemes társas csevegésre, találkozzanak egymásnak a minden évi csinos kötetben, s a közönség szintolyan természetesen siet tudomást venni a találkozókról, és a kike: külön-külön, könyvekből, folyóiratokból, hírlapok tárcáiból ismer és kedvel, örömmel látja őket együtt s hallgatja mondanivalóikat, köi új ismeretségeket, a mint egy-egy újabb elbeszélő kerül a sorba, a kívül ezen a téren még nem találkozott, keresi, megismeri többi munkáikat, szóval: használnak magának és használnak az irodalomnak. Az Almanachnak ez idei, 1891-re szóló kötetében is találkozunk az írói társaságban „új” emberekkel, nem olyan újakkal, kiknek első munkája itt lát először napvilágot; csak annyiban újak ok, hogy most kerülnek először ebbe a speciális társaságba. Herczeg Ferenc, Margitay Dezső, Dóczy Lajos, Kozma Andor ismert nevek irodalmunkban. Herczeg Ferenc, ki az Egyetemes Regénytár mult évi regény pályázatán tünt fel „Fenn és lenn” című regényével, számos elbeszélést és rajzot bocsátott ki azóta. Az Almanachba a „Gentleman” című novellájával közölt be. Csiszolt, művelt stílusa, gördülékény előadási módja ezúttal is a régi és a „gentleman”-ban pompás kabinet-képet rajzol a katonai-életből. Margitay Dezső „Egy nagyon szerencsétlen ember” humoros rajzát adja élénk vonásokkal. Dóczy Lajos „Miss Mary” című novellával, dióhéjba szorított regényvel gazdagítja az Almanach tartalmát, Kozma Andor, „Napok, évek” című alatt megkapó kis képet rajzol egy vak koldusról meg a vezetőjéről. Az Almanach régi gárdájából egy egész nagy társasággal találkozunk. Ott van először is Jókai mester, aki minden évben hűségesen ellátogat a társaságba s vezeti a sort. „Csel-osal” címmel tréfás rajzot vet elénk a yankee-életből. Gyarmathy Zsigáné, mélabus képet vázol „A temetőben” cím alatt. Vadnai Károly „Az örökös tanában” egy család szomorú végét írja le. Murali Károly „Gyermekszerelem” című hangulatos rajzát nyeri meg az olvasó tetszését. Berzók Árpád „A kinek pénze van” című novelettel ír jövedvű, gunyoros tollal. Agai Adolf az első Almanach „Tudós pinczár”-éhez pendant képet rajzol „A kávéház oszlopá”-ban. Havasi József „Sul Mare Lucioa”-jakedves, élénk hangú elbeszélés a javából. Sebők Zsigmond „Mészé”-t ír egy piros irkárról, meg egy öreg rabról. Rákosi Viktor, az ő sajátos „claque”-jával, egy Kocsárdon — nem látott „Napofogatózás”-t ír meg szíporakázó tréllással. Bárony István „Egy szanta lábról” cím alatt pompás falusi képet rajzol, éles megfigyeléssel. A tizenegy íróhoz csatlakozik humoros előszavával és a kötet végére csapott rajzzal („A szerelmes asszony”) Mikszáth Kálmán, az Almanach szerkesztője. Mint e szerföltött rövid vázlat mutatja az Almanachnak ez idei köteté kiválóan gazdag és változatos. Ennyi és ily sokféle anyag ritkán van együtt egy kötetben. Szinte egész kis könyvtár. A 16 ivre terjedő irodalmi részt megelőzi a rendes naptári rész.

A „Vasárnapi újság” 47-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: „Dr. Koch és a tüdővész gyógyítása.” (Dr. Koch arcképevel és 6 képpel. Koch laboratoriumából: Tüdővész bacillusok, százaszorosan és ezerszeresen nagyítva, üvegcső gümöbacillusok, tenyésztésre, stb. — Gümöbacillusok különböző sejtekben.) M. K. tr.-től. — Válasz Rudnyánszky Gyulának. — Koltmény Jakab Ödöntől. — A boldogság. — Koltmény Sántha Károlytól. — A hálaadás ünnepe. — Amerikai történet. Egy „Clevelandi szerkesztő elbeszélése nyomán írta Miskolci Henrik. — Olasz szobrászati emlékek. (Mátyás király és Beatrix királyné állítólagos mellképeivel, s a visegrádi várban talált faragvány rajzával). — Idegen földön. Az orosz határtól Párisig. — Jurjevskaja Katalin hercegnő emlékiratából. — A marakói szultán új kocsija. (Képpel). — Bródy Zsigmond. (Arcképpel) Mikszáth Kálmántól. — Kiről szóljon a dal? Koltmény Bródy Zsigmodtól. — Magyar egyház Ohio-államban. — Fesz-simitő Konstantinápolyban. (Képpel). — A zanzibár szultán. (Képpel). — „Izsó Miklós és a bécsi magyar tehnikusok. — Koch és a tüdővész. — Petőfi Sándor (2 képpel). — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyetemek. — Sakkjáték. — Képtalány. — Mi újság? — Halálozások. — Szerkesztői mondanivaló. Hetinaptár.

A „Vasárnapi újság” előfizetési ára negyedévre 2 ft, a „Politikai Újdonságok”-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem-utca 4. sz. megrendelhető a „Képes Néplap” legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

Megjelent a „Képes Családi Lapok naptára az 1891-ik évre.” A szépen és gazdagon illusztrált naptár új tartalomra mint kiállításra nézve bátrán kiállítja szépirodalmi termékeinkkel a versenyt. Szépirodalmi részét: Tolnai Lajos, Rudnyánszky Gyula, Benitzky Bajza Lenke, Pósa Lajos, Haasilvor, Sziklay János, Dalmady Győző, Felméri Lajos, Crankovics György, W—s, Némegy Imre, Makrauzci, Rózsahegyí Náczí, Molnár Viktor, Szerelmehegyi Moczár Jolán, Lanka Gusztáv, Hódsági T. Károly dolgozatai gazdagítják. Humoros részében: 16 kép: és számos anekdota neveteti meg az olvasót. Mulattató része: A zinek, a virág, a papernyó, legyező, és bélyeg nyelven kívül számos szerelmi aprósággal kedveskedik. A gazdasági, kertészeti részben és az orvosi tanácsadóban megbecsülhetetlen cikkekkel talál a jó gazda, gazdasszony és családnya. A könyvtári rész a háziasszonyt az ételkészítés gondjaitól menti fel. Az általános naptári rész, az év története, a naptári jóvendőmondó, a címtár s a hasznos tudnivalók egészítik ki a naptárt a melynek ára 60 kr. Kapható minden könyvkereskedésben, a hol a „Képes Családi Lapok”-ra is elő lehet fizetni negyed évre 1 ft 50 kr.

Várad Antal dr., jeles író, a „Képes Családi Lapok” szerkesztőségének, főmunkatársi minőségben, tagja lón. Ez eddig is jelesen szerkesztett szépirodalmi lap, mely városunkban, s vármegyénkben is igen szép elterjedtségnek örvend, oly munkaeölt nyert Várad Antalban, aki a „Képes Családi Lapok”-nak irodalmi színvonalát még magasabbra fogja emelni.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

T. Szerkesztő Ur!

Nagy figyelemmel olvastam a Zemplén mult számának első cikkét, melyben . . . y a s.-a. ujhelyi Női ipartanoda (sic) ügyét népszerűsíteni igyekezett. Szemére lobbantotta cikkiró a t szerkesztőségnek, hogy az ipariskola kiállítását, annak idejében, nem látogatta meg. Igazán kár is, hogy nem látogatta meg, mert bizonyosan figyelmezte-

tett volna ez iskolának céltüvesztett irányára. Én ott voltam a kiállításon, s csakugyan mondhatom, hogy amit láttam, szemképrázató volt és az én képzeletemet fölulmulta. Láttam én ott selymen, bársonyon, ezüstből, aranyból százelele cicomát, de nem láttam, amit látni szerettem volna, a növendékek által készített bőségét mindama cikkeknek, melyek a mindennapi oltözekhez tartoznak; sőt leányomon, aki szintén az iskola növendéke volt, tapasztaltam, hogy még a kokininai szent törülköző rojtjának a modelljét is ösmerte, de egy közönséges ruhaderék-formát saját emberségéből megrajzolni és kiszabni nem tudott. Valóban ez az iskola jelenlegi tanrend-szerének izlésével előbbrevalónak tekintti a tortát, mint a mindennapi kenyert. Izletes, eledel a torta is, de azért mégsem illik bele az Úrimádságába.

Ha az iskola úgy fogná föl helyzetét, hogy hivatása a gyakorlati élet igényeit szolgálja; nem a cifrázkodó, de az izléssel oltöztető női ipar érdekeit kielégíteni: akkor virágozhatna; így, mint most van, elhervadása bizonyos.

Változzék át munkarendjében a Női ipariskola és ne kívánjon több lenni, mint egy izléssel dolgozó szabó-műhely, mely a megrendelőket kiszolgálja: akkor életpályát biztosít növendékeinek és nem fog kérni mást, mint erkölcsi támogatást a társadalomtól.

Igy van ez más. praktikusan gondolkozó helyeken, így kellene lenni a s.-a. ujhelyi női ipariskolában is!

S.-a.-Ujhely, 1890. nov. 24.

Teljes tisztelettel:

Szabóné.

TANÜGY.

A kegyes-tanítórendiek Zemplénvármegyében.

XXXIX.

Hudra János k. r. tanártól.

Fegyelem. A rendetlenkedő ifjak fegyelmezése szigorú, de nem túlzott, hanem mérsékelt és jóindulatú vala. Találunk ugyan eseteket, midőn a fegyelem legfőbb eszközeül a vessző és bot szerepeltek, hangoztatva ezen igéket: „Stultitia colligata est in corde pueri et virga disciplinae non nocet ei.” De nyomban a szelid bánásmód jóakaró szövege következik: „Virga et baculus inderum quoddam et servile.” Equus nonne timidus, ferus et resistens sit verberibus? Peritus et prudens stabuli magister eum tactu blandiente facile perculcet et domat.” Quamobrem igitur homines durius tractari debeant, quam animalia?

Itt ismét a vallás szelid szava léssen az irányadó. A fegyelmet, melylyel a nevelés az akaratot irányozza és erősíti, csak a vallás teszi tökéletessé valóságos erkölcsi hatalommá. Egyedül a vallás által lesz a fegyelem az erény oltalma, az ártatlanság megőrzője, a tisztelet és tekintély fenntartója; szóval az egész nevelés hatalmas mozgató ereje. Vallás nélkül a fegyelem csupán erőszak, mely lealacsonyítja azt is, a ki alatta áll, azt is, a ki gyakorolja. A neveléshez korántsem elégséges, hogy csupán engedelmessé tegyék a gyermek; hanem szükséges, hogy engedelmességének indító oka minél nemesebb, tökéletesebb legyen; szükséges, hogy az a gyermek Isten iránt való tiszteletből, szeretetből engedelmessé tegyék. Ne legyen tehát a fegyelmenek indító oka a félelem, a meghunyászkodás, szóval a szervilizmus: de legyen vallás-erkölcsi alapon nyugovó. Ilyen fegyelmenek kell uralkodni az iskolában. A fegyelem, melynek bázisa a dresszúra, csak állatokra vonatkozhatik, nem pedig eszes lényekre. Annál sajnosabban érinté a tanárvilágot, midőn a fenntartó kifizetést a közel multban egy magas polcon álló tanügyi férfiú elég helytelenül azokra alkalmazta, kiknek állásukkal járó hivatali kötelessége a vallás-erkölcsi fegyelmenek fenntartása.

Rendeletek. Ide jegyzem a kiválóbb rendeleteket, melyek egy század lefolyása alatt a középiskolai nevelés útmutatói valának.

1787¹⁾ márc. 26. án kelt helyt. rendelettel a szünidő következőleg szabályoztatott. 1) Csütörtökön egész nap és kedd délután szünet; ha azonban szerdára unnepest, akkor kedd délután előadást tartottak. 2) Karácson napja és sz. István ünnepe. 3) Farsangi szünidő hamvazó szerdái. 4) Husvét szünidő nagy szerdától husvét utáni keddig. 5) Pünkösöd vasárnap és hétfő. A nagy szünidő jul. 15-én kezdődik és szept. 1-ig tart. A félévi vizsgálatok január végén és június elején tartatnak.

1788. dec. 13. Az emlézés helyett az ifjak értelmi fejlődése mozdítottassék elő. A vallás tanítás szorult a rendes előadási napokról s áttétetik vasár- és ünnepnapokra.

1789. aug. 19. A hittan vasár- és ünnepnapokon kívül szombaton délelőtt a rendes tantárgyak óráinak bevégezése után fél órai adalékkal tanítottassék.

1789. dec. 10. Királyi dekretum által a piaristák az ujhelyi gimnáziumban megerősítettnek. 1790. márc. 4. József korában meghonosodott tandíjfizetés beszüntetettik.

1790. jul. 19. A vizsgálatok szakok szerint csoportosítandók az osztályokban. 1) A latin nyelv.

¹⁾ Ekkor még expaulinusok működtek.

2) A történelem. 3) A földrajz. 4) A számtan és mértan. 5) A természetrajz és vallás tan.

1791. nov. 11. Fölhivatik az igazgató, hogy az ifjaknak a nyilvános helyeken való dohányzást, fegyverek, botok, vagy bármiféle ártalmas eszközök hordását tiltsa meg; tiltva van a színházak, nyilvános táncmulatságok, korcsma és egyéb ily helyeknek látogatása. A táncmulatság csak magán körben a szülők felügyelete mellett, engedtetik meg. Kivánatos, hogy a tanárok ily dolgokban rossz példát ne adjanak.

1792. ápr. 13. A tanárok a tanulók minden lépését éber figyelemmel kísérik. Ne gondolják, hogy csak a tanítás a hivatásuk, a nevelésre is kiváló gondot fordítsanak: mert a tanítványok ildoma, erkölcsé, sőt egész lényé gondjaikra van bízva. Mindezek együttesen képezik a helyes nevelést.

1792. szept. 11. A felsőbb rendelet szigorúan utasítja a könyvvizsgálókat, hogy tisztjökben lelkiismeretesen járjanak el; a könyvkereskedőket szemmel tartásák, s különösen vásár idejében a könyvek lajstromát számon kérik; a tiltott könyveket kobozzák el; az új könyveket nézzék át még a könyvkereskedő akarata ellenére is. (Ebben az ügyben különben majdnem minden évben jött felsőbb helyről figyelmeztetés.)

1792. szept. 25. A főigazgató meghagyja, hogy a magas kormány intenciója szerint minden tanár lelkiismeretesen oda működjék, hogy a tanuló ifjuság ne csak szóban, de írásilag is a nyelv anyagának teljes elsajátításával helyesen tudja magát kifejezni. Az igazgatóság tartozik felügyelni, hogy e nembem semmi hátramaradás ne történjék.

1794. febr. 2. A szokásos színjátékok betiltatnak. (Ez úgy látszik inkább oly szini előadásokra vonatkozott, hol a nem kellő felügyelet folytán holmi selejtes darabok szinrehozatalával sértették a nemesebb izlést. Utóbb is a jobb irányú szindarabok vagy pástorjátékok nem egyszer gyönyörködtették városunk előkelő közönségét.)

1794. jul. 9. A rendelet megtiltja a tanulóknak a pénzökölcsönzést vagy adósságcsinálást. A tanuló kötelezvénye érvénytelen; ki ilyet elfogad: pénzt veszti.

1795. aug. 29. A főigazgató közli a helytartótanács utján kibocsátott kir. rendeletet, mely szerint a következő tanévtől kezdve a félévi vizsgálatok után a vidék előkelő közönségének jelenlétében egy-egy tudományos, vitaközökkel és szavallással összekötött nyilvános ünnepies vizsgálat tartassék.

1796. jul. 26. Meghagyatják, hogy a tanárok az iskola számára bizonyos tanszakokra irt approbált könyveket használjanak. Ne tanítsanak írásból, ne diktáljanak, miután ez időlopás, másrészt a tipografus károsítottik meg.

1796. szept. 18. A főigazgató az egész kerületben egyformaságot óhaj. Kívánja, hogy a „Veni Sancte” nov. 6-án tartassék meg; 7. évi kezdődnek az előadások s az év végé: szept. 7-ike előtt be ne zárassék. Két stipendiumot egy tanuló nem húzhat.

CSARNOK,

Cím nélkül.

(Egy szemlélődő papírjaiból.)

Elborult az őszi napsugár csalóka fénye, s a Hegyalja máskor derűs, mosolygó tájai felett szürke köd borong. Elhangzott a szedők éneke, elcsöndesült a víg zaj, melytől még egyszer visszhangzottak a régi, egyszerű borházak falai. Elhallgatott a kereplő éles hangja, s a hegyoldalon lobogó pástortűz már nem deríti föl az őszi esték sűrű ködét. Gyérülnek az országúton a hordóval megrakott szekerek is, s becsapódnak hosszú időre a pincék vasrácsos ajtai. A szüretnek vége. Sír, köd, szürke egyformaság mindenütt.

Felhangzik e még a víg zaj hegyeink között? Fellobog-e még a pástorok tüze a hegyoldalon? Binatos felhőként nehezednek e kérdések reánk, s nem tudunk válaszolni. Nehéz szívvel búcsúzunk a szürettől. Nem pusztá jövedelmi forrást szüntetünk mi benne; az az apró, sárga bogárka magával vitt egy kedves, feledhetetlen képet is: a hegyaljai szüret képét, melyen kedély, fesztelenség zavartalan harmóniában olvadt össze. Visszatér-e még e kép, vagy letűnt örökre?

Ekközben a honatyák odafönt javában tanácskoznak a műborról, a filloxera elleni védekezésről, a Hegyalja pusztulásáról, „szénkénégezés”-ről, no meg egyebekről. Tanácskozhattok jó urak! Mi csak a kopár hegyoldalt látjuk gyérülő tőkéivel, e sívár, szomorú képet. . . .

Míg nálunk hiában tanakodnak a filloxera vesztén, s Herman Ottó hiában ijesztgette „Vészkiáltás” ával a Hegyalja apró gyilkosát, addig nyugaton egy parányi rém emberére akadt Koch berlini tudósban. A rém neve bacillus. Ezredeket óta gyilkolt, pusztított már láthatatlanul, könyörtelenül; s a bajon segíteni még gondolatnak is merész volt. S most szerényen, zajtalanul előáll egy német

tudós, s megakasztja a rombolás munkáját, új élet, új reményt árasztva el mindenfelé. Koch Róbert dr. fölfedezte a tuberkulózis s részben a tüdővész gyógyításának nyitját. Hajoljanak meg előtte mindenek, mert megérdemli. „Chapeau bas! Chapeau bas!” — mondjuk Béranger-val. Le a lappal!

Kochról Tolsztojs legújabb könyve juteszembe, mert tudnivaló, hogy az orvostudományban nincs elkéserehetőbb ellensége az orosz apostolnak, ki Jasnaja Poljanában él a népnek s rajongó, lázas eszméinek. Ez a gigászi elme, ki régebben megírta a *Háború és béke*-t, korunk egyik legzseniálisabb alkotását, most társadalomjavító eszméken járta az esztét. Önök bizonyára olvasták egyik utóbbi művét: a *Kreutzer szonáta*-t, mely ez évben nálunk is megjelent. Lázas, forrongó gondolatok, saját-szerű, szinte visszarettentő fejtegetések kergetik egymást e könyvben egy feleségülkörtörténete körül. Ha végigolvassuk, szinte hajlandók vagyunk azt hinni, hogy e mű kezdete azon örvénynek, mely az orosz zsenik legtöbbjét végzetszerűen sodorta magával.

Azok, akik a *Kreutzer szonáta* kódos világában s homályos fejtegetései közt nem bírtak eligazodni, gyakran kérték leveleikben Tolsztojt, hogy fejtse ki egyszerű, világos szavakban elburkoltnak tetsző tanait. Válaszképpen Tolsztojt ilyen című füzetet írt: *Utószó a Kreutzer-szonáta-hoz*. A könyvet Löwenfeld ültette át németre, ki e nyáron családi körében kereste föl Tolsztojt, s ott, mint írja, »e férfinak s szűkebb körének erkölcsi nagyságáról a legmélyebb benyomást szerezte.« Oly »egyszerű s világos« szavakban mondja el itt Tolsztojt nézeteit a házasságról, a gyermekekről s másokról, hogy a szerkesztőség piros ceruzájától tartva, nem merem azokat reprodukálni. Megtámadja a házasságot, megtámadja azokat, kik a szerelmet valami fensőbb, költői fogalomként akarják feltüntetni, vádolja a mai gyermeknevelést, mely elpuhultságra s bűnre vezet, szóval irtalmatlanul égeti hamuvá mindazt, mit eddig a társadalmi élet alapjaként tekintettek, s az evangélium alapjára akarja visszavezetni az emberiséget. Bevallja, hogy ő maga sem várta volna, hogy gondolkodása oda jut valaha, ahová jutott, s hogy ő maga is visszariadt következtetéseitől s nem akart hinni nekik, de végre is lehetetlen volt nem hinnie. Nem foglalkozhatunk e helyt bővebben eszméivel; olvassák el e füzetet, mely Németországban rövid két hó alatt hét kiadást ért, s mondjanak ítéletet róla. Bizonyos, hogy nem fogják azt mélyebb benyomás nélkül letenni kezükből, de bizonyos az is, hogy velem együtt visszafogják kívánni azt az időt, amikor Tolsztojt még a *Háború és béke*-t írta.

E legújabb füzetének különben van még egy érdekessége. A címlapon egy komoly, átható tekintetű orosz férfit látunk, magas homlokkal, oroszosan simára fésült hajjal, őszbevegült szakállal, a leggyorsabb orosz öltözetben. Arca, éppúgy, mint élete, az apostoli kor egyszerűségét tükrözi vissza. Muzsik ruhában jár-kél, vizet hord, szánt-vet, s jövedelmét kiosztja a nyomorultak közt. A nép isteníti, s a tolvajok, csalók messzi vidékekről küldik neki a bűnös uton szerzett pénzt, hogy ossza szét a szegényeknek. Bűnösök, nyomorultak nála keresnek oltalmat, s az ő ajkairól lesik a kiengesztelő-dés ígését.

Igy él Tolsztojt gróf, a rajongóvá lett szellem-óriás. P.

HUMOR.

Katedrai bölcsességek.

— Mit fecseg ott a sarokban? Azt hiszi talán, hogy a fülem nem ér odáig.

— A szőlőfűrt, kedvező művelés mellett, akkorára is megnő, mint egy ökor.

— A viza gyomrában egyszer találtak egy fatuskót, egy kecskét és egy döglött kutyát.

— Ha valaki Amerikában tud, avagy sejt egy barlangot, azt azonnal felfedezi.

— A régészek sokat fáradtak abban, hogy megtudják: honnan hordották a bábeli toronyhoz az építő követ — és végre sikerült meghatározni, hogy igen messziről. K.

Szónyomozat.

Gyula = tapló. — Kébitő = mogyorópálca.

— Kébelbarát = teli bugyeláris. — Menyét = manna. — Rendőr = Gvárdián. — Visitáció = marhahatás. — Felület = Karzat. — Kancellár = dominikánus.

HIVATALOS RÉSZ.

130.

eln. sz. Zemplénavarmegye alispánjától.

Elnöki körlevél.

A folyó évi december hó 10-én reggeli 9 $\frac{1}{2}$ órakor a vármegyeháza nagytermében rendes **évnegyedes közgyűlés** fog tartatni, amelyre a vármegye bizottságának t. tagjait tisztelettel meghívom.

Főispán Óméltóságának felhívására az

állandó választmány tagjait értesitem, hogy az állandó választmány ülése a kisteremben azon hó 9-ik napján d. e. 9 $\frac{1}{2}$ órakor veszi kezdetét.

A közgyűlés nevezetesebb tárgyai:

1. A közigazgatási bizottságból kilépő Diószeghy János, Dókus József, Mailáth József gróf, Molnár Béla és Prámer Alajos bizottsági tagok helyeinek választás útján való betöltése.

2. Az igazoló-választmány elnöke és 5 tag választása (1886. XXI. t. c. 25. §.).

3. A lovatató-bizottságok elnökei választása.

4. A községi jegyzőket vizsgáló bizottság tagjainak választása.

5. A választott bizottsági tagok névsorának hitelesítése.

6. Több közérdekű szabályrendelet megalkotása és a többi közgyűlési ügyek tárgyalása.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1890. november hó 22-én.

Matolai Etele,

alispán.

Zemplénavarmegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben, 1890. október hó 15-én tartott közgyűléséből.

360/10.491. sz. Olvastatott a vallás- és közoktatásügyi m. kir. minister fi. évi 22.578. szám alatt a mérnöki címnek ki által való használhatása tárgyában kelt intézvénye.

A felolvasott ministeri intézvény másolata köztudomásra való hozatal végett a 10 járási főszolgabíró és a Zemplén-nek kiadatni rendeltetik. Kmfot.

Jegyzette: II-od aljegyző.

Kiadta: **Viczmányi Ödön,**

vm. főjegyző.

Másolat.

A vallás- és közoktatási m. kir. ministertől. 22.578. szám. — A mérnöki címmel és az erre alapított műszaki foglalkozással való visszaélés oly gyakori, hogy úgy a mérnöki kar tekintélyének és munkakörének biztosítása, valamint a műegyetemi oktatás, sőt az egyesek érdekében is szükségesnek látom, hogy a jelzett irányban tapasztalt visszaélések teljes szigorral megakadályoztassanak. Ez okból egyetértésben a belügyi, kereskedelmi, földmívelési és igazságügyi m. kir. minister urakkal, szoros áhhozartással ezennel tudomására hozom a Közönségnek, hogy 1. az okleveles mérnöki címet csak azok használhatják, akik az 1850. év előtt a budapesti tud. egyetemmel kapcsolatban fennállott mérnöki intézettől *mérnöki oklevelet*, 1850-től kezdve pedig a m. kir. József-műegyetemről *mérnöki abszolutóriumot*, vagy *mérnöki oklevelet*, vagy a m. kir. József-műegyetemmel egyenlő rangu valamely külföldi műegyetemről *mérnöki oklevelet* nyertek. 2. azok, akik valamely műegyetemen a földmértant és a mérnöki építő-tudományokat, út-vasútépítést, vízépítést, hidépítést, az oklevél kényeszerelötti időkből (187 $\frac{1}{2}$ -ig) teljesen, vagy legalább nagyobb részben hallgatták és e tárgyakból műegyetemen legalább részben vizsgálatokat is tettek, valamint azok, akik 187 $\frac{1}{2}$ óta a kir. József-műegyetemen mérnöki szakosztályának összes kötelezett tantárgyait hallgatták és azokból kivétel nélkül vizsgálatokat tettek; a mérnöki címet, az okleveles jelző nélkül, ezentúl is használhatják. 3. A kir. József-műegyetem részéről 1880 ig bezárólag kiállított *földmérői oklevelek* nem jogosítanak a mérnöki cím viselésére, azok birtokosait csak az okleveles *földmérői* cím illeti meg. 4. azok, akik a mérnöki címet valamely általuk betöltött közhivatal, vagy pedig állami feljogosítás alapján viselik (kataszteri, kincstári, vasúti és városi mérnökök, birtokrendező, működő, illetve hitelesítő mérnökök stb.) e címeket, tudományos minősítésekre való tekintet nélkül, ezentúl is viselhetik addig, ameddig a jelen pontban körülírt hatáskörök egyikében működni jogosítva vannak. 5. az okleveles mérnöki, valamint az okleveles földmérői címnek jogosulatlan használata által az 1870. évi 40. t. c. 45. §-a értelmében elkövetett kihágások eseteiben az ezen kihágási ügyekben az 1880. évi 37. t. c. 42. §-a szerint eljáró közigazgatási hatóságok a kir. József-műegyetemnek szakvéleményét minden egyes előforduló kihágási esetben kikérni kötelesek. 6. A hatóságok ezentúl csak oly egyének által készített mérnöki munkákat (földmérés, közúti és vasúti előmunkálatok, hidak és vízépítmények tervei) fogadhatják el hivatalos tárgyalásra és az idevágó szakkérdésekben csak oly egyéneket használhatnak hivatalos szakértőkül, akik az 1. és 2. pont alatt, illetve tisztán földmérői teendőkre nézve a 3. pont alatt körvonalozott műszaki minősítésnek megfelelnek. A jelen pontban foglalt szabály alól azonban kivételnek a 4. pontban említett egyének által tulajdonképeni hatáskörükön belül készített műszaki munkálatok és szakvélemények. — Budapest. 1890. évi május hó 23-án. — Gf, Csáky s. k.

5.000 III 9. 1890. sz. *Földmívelésügyi m. k. minister.*

Körrendelet valamennyi törvényhatóságnak

a szőlővessző-forgalom szabályozását illetőleg.

(Folytatás.)

II.

A jelen rendelet értelmében megengedett, vagy megengedhető szőlővessző-szállítások fogantatásához a mintában mellékelt űrlapok kitöltésével kiállított szállítási igazolványok szükségesek.

Ezen szállítási igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a következő eljárás állapított meg:

6. A jelen rendelet 1. pontja alatt jelzett esetekben, midőn t. i. bárholon filloxera-zár alatt levő területre szánt és így engedélyezést nem igénylő szőlővessző-szállítványról van szó: a szállítás fogantatásához szükséges szállítási igazolványokat a rendeltetési hely illetékes törvényhatóságának első tisztviselője állítja ki.

7. A jelen rendelet 2. b) és 3. b) pontjai alatt jelzett esetekben, midőn t. i. immunis talajú telepekről zár alatt nem levő területre tervezett sima szőlővessző szállításáról van szó:

az ilyen, engedélyezett igénylő szállítás megengedése fölött — a rendeltetési hely törvényhatóságának előterjesztése vagy meghallgatása alapján — esetről-esetre a földmívelésügyi minister határoz; és így a szállítási igazolványokat is esetről-esetre e ministerium állítja ki.

Oly esetben, midőn a kérdés tárgyát képező szőlővessző-szállítvány törvényhatósági joggal bíró város határába van szánva: a földmívelésügyi minister a szállítás megengedése előtt azon vármegye törvényhatóságát is meghallgatja, a melynek területén az illető törvényhatósági jogú város fekszik; és csak mindkettőnek egyetértő hozzájárulása esetén adja meg a szállítási engedélyt.

8. A jelen rendelet 3. a) és 3. c) pontjainban jelzett esetekre nézve, a szállítási igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a következő szabályok irányadók:

a) azon esetben, midőn (3. a, pont) hivatalosan immunis homoktalajúnak konstataált területekre, akár zár alatt levő, akár zár alatt nem levő területről származó gyökeres vagy sima szőlővesszők szállításáról van szó: ezen, az előző 3. a) pont értelmében szabadnak nyilvánított és így engedélyezést nem igénylő szállítás fogantatásához szükséges igazolványokat — az ilyen hivatalosan immunisnak konstataált területekről, illetőleg immunis talajú szőlőtelepekről vezetendő és világlatban tartandó s annak idején közzeendő és a törvényhatóságokkal közlendő hivatalos jegyzékek alapján — a rendeltetési hely törvényhatóságának első tisztviselője állítja ki;

b) ugyancsak a rendeltetési hely törvényhatóságának első tisztviselője állítja ki az igazolványt ilyen immunis területekről származó sima vessző-szállítványokra nézve is akkor, ha e szállítvány zár alatt nem levő oly területre van szánva a mely területre nézve — a jelen rendelet 3. c) pontja értelmében — a földmívelésügyi minister a sima szőlővessző-forgalom ily értelemben való megengedése iránt egyszersmindenkorra érvényes határozatot hozott.

9. A jelen rendelet 4. pontja alatt jelzett esetekben, azaz midőn oly községekbe szánt szőlővessző-szállítványról van szó, a mely községben eddig szőlőmívelés nem volt: a szállítási igazolványok kiszolgáltatása tekintetében a szerint kellend eljárási, a mint a fölmerült esetekben a földmívelésügyi minister megállapítja, hogy az ilyen községre nézve jelen rendelet melyik pontjának határozmányai irányadók.

10. A jelen rendelet 5. pontja alatt jelzett az esetben, midőn a zárlati csoporton belül tengelyen (kocsin) történik szőlővessző-szállítás: az ehhez szükséges szállítási igazolványt a rendeltetési helyre nézve illetékes járási főszolgabíró is kiállíthatja.

11. A ministerium saját telepeiről és telepeire irányuló szőlővessző-szállítványok érdekében szükséges szállítási igazolványokat — ezen rendelet határozmányainak értelmében — a ministerium maga állítja ki.

12. Az igazolványok a törvényhatóságok által az A) és B) alatti mintában mellékelt űrlapok kitöltésével állíttatnak ki *).

Az A) minta használható akkor, ha a szállítvány zár alatt levő, vagy immunis futóhomoktalajúnak konstataált és az ezekről vezetett hivatalos jegyzékbe fölvevő területre van szánva.

A B) minta használható akkor, ha a sima vesszőszállítvány, a 3. pont szerinti immunis futóhomoktalajú területéről zár alatt nem levő területre van szánva.

Ezen szállítási igazolványok:

a) kizárólag tengelyen (kocsin) eszközözendő szállításra nézve egy példányban;

b) más közlekedési eszközökkel történő szállításhoz három példányban állítandók ki.

Ez utóbbi esetben egy igazolvány a felvevő állomásnál marad egy a küldeménynel továbbított s a leadó állomásnál marad; egy igazolvány pedig a címzettnek küldendő, ki a szállít-

* A szőlővessző-szállítási igazolvány mintája a közg. irattárban megtekinthető. Szepk.

mányt ezen igazolvánnyal veszi át a leadó állomás-
tól s a netalán szükséges tengelyen való tovább-
szállítását is ez igazolvány alapján eszközöli.
(Vége köv.)

21007. sz. Zemplénvármegye alispánjától.
Hirdetmény.

A vármegyei választott bizottsági tagok
1891. évre szóló névjegyzéke a vármegyei íga-
zó választmány által egybe állítottván 15 napi
közszemlére kitétetett s *f. évi december hó 10-éig*
a vármegye levéltárában megtekinthető.
S. a.-Ujhely, 1890. nov. 25.
Matolai Etele, alispán.

19982. sz. Zemplénvármegye alispánjától.
10 fősolgabirónak.

Körözés és eredmény esetén jelentéstétel
végett kiadatik.
S. a.-Ujhely, 1890. november 12,
Matolai Etele alispán.

Másolat. 9782/1890. Hajdu vármegye alispán-
jától. Valamennyi vármegye és sz. kir. város tör-
vényhatóságának. Folyó évi aug hó 2-án *Egyek*
községhez tartozó Félhalom pusztán egy magát
Raklovics Istvánnak valló csavargó tartoztatott le,
és kísértetett be. Miután nevezett csavargónak
illetőségi helye meg nem állapítható; felkeretik
cim miszerint fent nevezett Raklovics Istvánnak
illetőségi helyét az alább adandó személy-leírás
alapján hatósága területén a legelterjedtebb módon
nyomoztassa, s eredmény esetén engem értesíteni
sziveskedjék. Raklovics István személyleírása. ko-
ra: 12 éves, vallása: állítólag róm kath., állapota:
nőtlen, Foglalkozása: nincs, öltözet: piszkos fe-
hérmemű, termete: kicsiny, arca: kissé hosszás,
haja: szőkés, szeme: kék, orra: rendes, baju-

sz: nincs, beszél: magyarul, különös ismertető
jele: nincs. Debreczen, 1890. nov. 7. Rásó Gy-
la, alispán.

19694. kb. sz. Zemplénvármegye alispánjától.
10 fősolgabirónak.
Közlés végett kiadom.
S. a.-Ujhely, 1890. nov. 9.
Matolai Etele, alispán.

Másolat.
4276. sz./k. i. 90. A bodrogközi járás fősol-
gabirájától. Tek. Alispán ur! Köröztetés végett
van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy Blum
Herman ricsei lakosnak Dámóc község határában
levő legelőről egy szürkés szőrű 1 és 1/2 éves he-
rélt csikója és egy 7 éves, pej, kanca, hátulsó
lában kesely lova elveszett. Király-Helmecz, 1890.
évi nov. hó 5-én. Fősolgabiró hiv. távollétében:
Császár Pál s. k., solgabiró.

629. sz. rend. 890. S. a.-Ujhelyi j. fősolgabirájától.
Körövény.

Körözés és eredmény esetén jelentéstétel
végett tudatom a községek előjáróságaival, hogy
Kovács János sárospataki lakoshoz f. évi október
hó végén egy körülbelül fél éves, barnaszőrű ártány-
malacz; Palkovics Mihály alsó-regmecz lakoshoz
pedig f. hó 12-én körülbelül két éves sárgás
szőrű balfülűt meghasított koca tévedt.
S. a.-Ujhely, 1890 november 14,
Urbán Ferenc, t. fősolgabiró,

4798. sz. A tokaji járás fősolgabirájától.
Van szerencsém körözés végett hivatalos
tisztelettel felkérni, miszerint a folyó hó 13-án a
szegi-longi vasuti állomás mellett levő 172 ig szá-
mu órháznál hátrahagyott egy jó karban lévő

kávét barna színű télikabát tulajdonsa — annak
átvétele végett folyó évi december hó 24-ig hiva-
talmánál annyival is inkább jelentkezzen, mivel
ellenesetben az a tokaji tűzkárosultak javára hi-
vatalomnál nyilvános árverésen elfog adadni.
Tokaj 1899 nov. 24.
Császár Pál solgabiró

Nyilttér*)

Eladó

egy lábakon álló teljesen új díszes

CZIMBALOM.

Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Fekete selyemszövetek 60 krajcártól 11 ft 65 krig
méterenként
(körülbelül 180 különféle színben és mintában) öltözet- és
darabonként szétküldi **Henneberg G. gyári ratára** (cs. és
kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldet-
nek. — Levelek 10 kr. portóval.

*) E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a
szerk.

Szerkesztőségi posta.

W. J. nrrak. — **Bély.** A tudósításért szives köszönet
P. M. urnak. — **Ráska.** Besoroztuk.
Több kéziratra főmunkatársunk, aki ezidőszent beteg,
lehetőleg mielőbb fog válaszolni.

Felelős szerkesztő:

DÓKUS GYULA.

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ.**

HIRDETÉSEK.

A Kazinczi és Rákóczi-utca sarkán lévő,
a „Miskolczi Hitelintézet” tulajdonát ké-
pező, házban egy emeleti lakás, mely áll
2 utcai, 1 udvari szoba, egy meleg konyha,
1 kamara, pincze, fakamara s padból, jövő
1891. évi ápril 24-től bérbeadandó; a bér-
letre vonatkozólag **Fendrich Miksa** v. taná-
csosnál értekezhetni lehet.

17,202. sz. a. 90. Zemplénvármegye árvaszékiétől.
Arverési hirdetmény.

Hartstein Bernát elleni bírói árverésen Zem-
plénmegyei közös árwapénztára tartalékalapja ja-
vára megvásárolt s az örösi 248 sz. tjkvben fog-
lalt, I. 1—3 és 18 sorszámkok alatti bel- és külin-
gatlanságból álló nemesi birtok nyilvános árverésen
leendő eladatása a rajtaa lévő függő terméssel
(őszü vetés) együtt következő feltételek mellett ren-
deltetik el

1-ör. Az árverés Örös községében a község-
házánál 1890. évi december hó 18-án délelőtti 10
órákor **Pekáry Gyula** árvaszéki ülnök által fog
megtartatni.

2-ör. A kikiáltási ár 16,000 frt, melynek
10⁰/₁₀-je bánatpénzül leteendő. Ez összesen aluli aján-
latok el nem fogadtatnak.

3-ör. Az árverési eljárás gyámhatósági jó-
váahagyása után vevő féllel az örökadás-vételi szer-
ződés meg fog köttetni.

4-er. A vételár egyharmadrésze a bánatpénz
betudásával a szerződés megkötése alkalmával lesz
kifizetendő; a hátrálékos vételár azonban 6⁰/₁₀ ka-
matjával 15 év alatt törleszhető. Az esedékes idő-
közi kamatok fél évenként január és július hó 1-ső
napjain előlegesen fizetendők pontosan, nem fi-
zés esetén a kamat után késedelmi kamat szá-
mittatik.

5-ör. Vevő a szerződés megkötése után az
ügatlanságnak 1891. évi január hó 1-én birtokába
lép, húzza azon naptól kezdve annak minden hasz-
nát, de viseli is az utána járó mindennemű köz-
terheket. A tulajdoni jog telekkönyvi bekebelezése
azonban csak akkor lesz eszközölhető, ha vevő a
vételár 2/3-ad részét kifizette, de akkor is a vételár
hátrálékos 1/3-ad része tulajdoni joggal egyidejűleg
jelzálogilag megvett ingatlanra be fog kebelezettni.

6-ör. Ha vevő fél a szerződési feltételeknek
bármily tekintetben eleget nem tenne, a szerződés
Zemplénvármegye árvaszéke által mi a 1/2-
adól fél részéről azonnal felbontható és az újabb árverés költségére
és veszélyére az árvaszék által elrendelhető.

7-er. Vevő magát minden felmerülhető peres
kérdésben a szabadon választandó sommás bírói
eljárásnak aláveti.

Ugyanakkor, de külön fognak árverés alá
bocsátatni az eladás tárgyát képező ingatlanságon
lévő élet, takarmány és szalmaneműek is.
Kelt Zemplénvármegye árvaszéke S. a.-Uj-
helyben, 1890. évi november hó 20-ikán tartott
ülésétől.

Payzoss Andor,
árvaszéki elnök.

9752. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

A A.-Bereczki községben gyakorolt ita-
lmerési jogáért megállapított kártalanítási
összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.
számu igazságügyministeri rendelet 9. és
10. §-aihoz képest az egyezés megkísér-
lésére s az igények tárgyalására határidőül
1891-ik évi január hó 24-ik napjának
d. e. 9 órája a királyi törvényszéknél
Emödy Béla kir. törvényszéki bíró hivat-
szobájába kitűzetett. Mely határidőre a köz-
birtokosság tagjai, még pedig azok is, akik-
nek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az
idézet rendeletben megállapított követke-
ményeire, ezennel idézettek.

A s. a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890.
évi nov. hó 18-án.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

9754. sz.
P. 1890.

Hirdetmény.

A B.-Szerdahely községben gyakorolt
italmérési jogáért megállapított kártala-
nitási összegre vonatkozólag az 1889. évi
45896. számu igazságügyministeri rendelet
9. és 10. §-aihoz képest az egyezés meg-
kísérlésére s az igények tárgyalására ha-
táridőül 1891. évi január hó 26-ik nap-
jának d. e. 9 órája a kir. törvényszék elé
Emödy Béla kir. törvényszéki bíró hivatal
szobájába kitűzetett. Mely határidőre a köz-
birtokosság tagjai, még pedig azok is, akik-
nek az idéző végzés külön nem kézbesit-
tetik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az
idézet rendeletben megállapított követke-
ményeire, ezennel idézettek.

A s. a.-ujhelyi kir. törvényszék 1890.
évi nov. hó 18-án.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

9757. szám.
Polg. 1890.

Hirdetmény.

Az Örös községben gyakorolt italmé-
részi jogáért megállapított kártalanítási ösz-
szegre vonatkozólag az 1889. évi 45896.

sz. igazságügyministeri rendelet 9-ik és
10. §-hoz képest az egyezés megkísérlésére
s az igények tárgyalására határidőül 1891.
évi január hó 22-ik napjának d. e. 9 órája
a kir. törvényszéknél Sziráky Barna kir. tör-
vényszéki bíró hivatal szobájába kitűzetett.
Mely határidőre a közbirtokosság tagjai,
még pedig azok is, a kiknek az idéző vég-
zés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetés-
sel az elmaradásnak az idézett rendeletben
megállapított következményeire, ezennel
idéztettek.

Kelt S. a.-Ujhelyben, a kir. törvény-
széknél 1890. évi nov. hó 18-án tartott
ülésétől.

Rác, jegyző. Hammersberg, elnök.

687/90. sz.

Fa-eladás.

A gróf **Andrássy Tivadar** úr tőke-te-
rebesi hitbizományához tartozó *zempléni* és
szöllőskei erdőségek jövő évre kijelölt vágá-
saiban fennálló vegyes-, haszon- és tűzifa
f. évi december 11-én délelőtt 10 órákor
Szöllőskén, az urasági udvarban, árverés
útján el fog adatni; venni szándékozók a
zempléni részletre 250 ft, a szöllőskeire pe-
dig 100 ft bánatpénzt tartoznak letenni. Az
itt meghatározott bánatpénzzel ellátott írás-
beli zárt ajánlatok az árverést megelőzőleg
elfogadtatnak.

Tőke-Terebes, 1890. november 28-án.

Malonyay Ferencz,

jóság-igazgató.

Fa-eladás.

A *bodrog-olaszi* (Zemplénm.) uradalom-
hoz tartozó *Kánokkerti erdőben* circa 1800
darab **fennálló tölgyfa** eladó. A venni
szándékozók a fa megtekintése végett a
b.-olaszi tisztartóshoz forduljanak; a
fa árának ajánlata pedig az **uradalmi er-
dészszékhöz f. é. december 7-ig (Bótrágy u.**
p. B.-Som) küldendő.

Novotny Ferencz,

urad. erdőtiszt.

T géptulajdonosok figyelmébe

Tűzszekrények
mindenféle kazánmunkák legjobb anyagból való elkészítésére jutányos árak mellett ajánlom ki-tűnően berendezett ka-zánműhelyemet.

Gőzmozgonyok, gőz-csészlógépek s más gaz-dasági gépek javítását ajánlom már most esz-közölni. **Vasöntődémben** mindennemű öntvénye-ket legpontosabban el-készítek

HERCZ ZSIGMOND
gazd. gépgyára és vasöntődje
MISKOLCZON. 2

Használt locomobilokat és gőzcsészlő-gépeket megvásárlók vagy ilyeneket újak ellen becserele k

SZÖLLÖSY SÁNDOR

SÁTORALJA-UJHELYBEN

ajánlja dusan felszerelt
üveg, porcellán, majolika,
DITMAR-féle lámpa,
Chinai ezüst és konyha felszerelési eszközök
raktárát
legolcsóbb gyári árakban.

Valódi amerikai császár-olaj
nagy raktára.

Eladandó korcsmaépületek.

Nagyméltóságu idős Gróf Almásy Kálmán és birtoktársai közös tulajdonához tartozó, alább részletesen felsorolt korcsma-épületek nyilvános árverésen, az alább meg-jelelt időben, helyen és sorrendben örök áron el fognak adatni; és pedig:

A) **Garanyban**, az urad. számtartói iro-dában, 1890. évi December 14-én délutáni 2 óraker:

1. a Garanyi korcsmaépület és beltelke:
- B) **Bodzás-Újlakon**, a városházánál, 1890. évi December 15-én délelőtti 9 óraker.
1. a B.-újlaki nagykorcsma melléképü-leteivel és beltelkével.
2. a B.-újlaki kisútczai korcsma mel-léképületével és beltelkével.
3. a B. újlaki végső korcsmaépület bel-telkével.
4. a B.-újlaki mézsárszék.
- C) **Kásón**, a bírőházánál, 1890. évi December 16-án délelőtti 10 óraker:
1. a Kásói korcsmaépület és beltelke.
2. Czéke község határában fekvő erdő-rész.

Az árverezők a kikiálltási ár 20%-át az árverés megkezdése előtt a helyszínen bántpénzül készpénzben letenni tartoznak. Az árverési feltételek alólírtnál S.-a.-Új-helyen betekintheők.

S.-a.-Újhely, 1890. évi november 27-én.

Bydeskúty Sándor,
közös meghatalmazott.

1-2

„Állomást keresők utasítója“

czimű fontos közleménnyel jelent meg az „Ellenőr“ első számú füzeté. Ara 40 kr. Az állomást, kölcsönt keresők és házasa-got kötni kívánók speciális közlönye. Ezen szám is közöl számos üresedést stb. Meg-rendelhetni az „Ellenőr“ kiadóhivatalában, Budapest, IV Vármegye utca 3. 5-6

TK. 3271/1890. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szerencsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Varga Ist-vánné szül. Gecső Mária végrehajtást szenvedő elleni 22 írt 69 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szerencsi kir. járásbírósa területén lévő Megyaszó község ha-tárában fekvő, a megyaszó 362. sz. tjkvben Varga Istvánné szül. Gecső Erzsébet tulajdonánál felvett 372/a. hr. sz. lakkhá-z 160 ft, a 836. hrsz. szántóföld a 938. hr. sz. szántóföld, — az 1882 hr. sz. szántóföld, 1885. hr. sz. szántóföld, a 2883. hrsz. szántóföld összesen 502 ft s végül a 2390. hrsz. szőlőre az árverést 160 írtban ezennel megállapított kikiálltási árban el-rendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi december hó 17-ik napján délelőtti 10 óraker Megyaszó község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított ki-kiálltási áron alól is elfog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-árának 10%-át, vagyis 16 forintot, 50 forint 20 krajczárt és 16 forintot készpénzben vagy az 1881. LX. törvénycikk 42-ik §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi no-venber 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminisiteri ren-delet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóságnál 1890. évi szept. hó 24-én.

Kiss György, kir. aljbíró

Rákóczi-utczában lévő Lígeti-féle házban ápril hó 24-től egy bolthelyiség lakással együtt **kiadó.**

Regále váltságáról szóló szelvényeket

vásárol
a legmagasabb áron
Stern Emánuel fia cég
Nyiregyházán.

Felvilágóitást ad: **Kelner Ede S.-a.-Ujhely.**

Önkéntes árverés.

Alulírott a n. é. közönség becses tu-domására hozom, hogy december 4 és 5-én délelőtti 9 óratól 11-ig, délután 2-től 5-ig, Kazinczy-utczai lakásomon különféle ingó-ságok, u. m. házibutorok, közte antik-tár-gyak is, ágy- és konyhaneműek stb. árve-rés utján szabad kézből el fognak adatni.

Szánky Árpád.

TK. 2282/1890. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A n.-mihályi kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kassai takarékpénztár végrehajtónak Szesztko János és társai végrehajtást szenvedők elleni 760 ft tő-kekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a n.-mihályi kir. járásbírósa) területén lévő Lazony községében fekvő a lazonyi 85. sz. tjkvben A. I. 1-8. sor. 89., 90., 107., 144., 206., 348. 455. és 515. hrsz. alatt felvett s Szesztko János nagykoru és Szesztko Mária, Kopasz András kiskurak tulajdonánál jegyzett ingatlanokra 821 írtban, továbbá a lazonyi 68. sz. tjkvben A. I. 1-9. sor 77., 78., 157., 219., 270., 300., 375., 442. és 502. hrsz. a felvett in-gatlanokból fele részben Mráz György tulajdonánál jegyzett ju-talékra 769 írt 50 krtban ezennel megállapított kikiálltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1891. évi január hó 28-ik napján d. e. 10 óraker Lazony község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapi-tott kikiálltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becs-árának 10%-át, vagyis 82 forintot és illetve 77 írt készpénz-ben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett ár-folyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez le-tenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a n.-mihályi kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál 1890. évi november hó 12-ik napján.

Kapy, kir. aljbíró.

TK. 3582. szám
1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. trvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Lauffer Ignác végrehajtónak özv. Grosz-händler Salamonné szül. Berkovics Sáli jelenleg Friedman Mórné mint néhai férjétől maradt kiskoru gyermekei t. és t. gyámja s társai végrehajtást szenvedők elleni 360 írt tőkekö-vetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. trvszék (a s.-a.-ujhelyi kir. jbróság) területén lévő Gercsely községében fekvő a gercselyi 120. sz. tjkvben Grosz-händler Salamon tulajdonánál jegyzett 82. hr. sz. alatti bel-hely és az ahhoz tartozó a gercselyi 150. sz. tjkvben felvett közös legelő illetőségére 329 írtban, — a gercselyi 240. sz. tjkvben szinte Groszhändler Salamon nevére jegyzett 81. hr. sz. alatti belhely és kertre s 17. ö. i. sz. háza az árverést 200 írtban ezennel megállapított kikiálltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi decem-ber hó 10-ik napján délelőtti 9 óraker Gercselybe a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiki-álltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 32 írt 90 krt és 20 forintot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. tc. 42. §-ban j. árfolyammal szám. és az 1881. évi nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminisiter. rend. 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez le-tenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bántpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szá-bályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a kir. törvszék, mint tkvi hatóságnál S.-a.-Ujhelyen 1890. szeptember hó 20-án

Kolos, kir. trvszki bíró.

Sírkövekre feliratok vésése és aranyozása

SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.

BURGER ADOLFNÁL
S.-A.-UJHELYT
Főutczán, a „Vörös ökör“ vendéglő épületében.
MINDEN IDŐBEN
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok
POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,
GRANIT, SZIANIT
és homokkő sírkövet.

Tisztelettel
BURGER ADOLF
vállalkozó.

Sürgőnyczim:
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.

23-

Legzelesterübb karácsonyi ajándékul
gyermeknek s felnőttek részére, Richter-féle horgony köépitőszekrények különféle nagyságban 35 krtól 5 frtig. Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszerár-, csemege-, bor-, tea-, rum-, Cognac és ásványvíz kereskedése
Sátoralja-Ujhelyben (fő-pi cz.).
Alapított 1864-ik évben.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt áruraktárát.

Természetes rum

behozatal eredeti üvegekben a „Compagnie des Antilles“ által.
Jamaïque, Martinique, Rum Chauvet de Macouba (Antilles).

A „Compagnie des Antilles“ a társaság gyáraiban készülő rumot, azon természetes állapotban, mint az a cukornádból fzetik és minden hamisításnak elejét veendő saját üvegekben küldi szét.

A rum ezen állapotban **sima, csupa zamat**, egyszersmind a legegészségesebb ital, miért is sok betegségnek gyógyitalul ajánlják; teával használva minden más rummüeket fölülmulja.

Továbbá braziliai s többféle kül és belföldi rumok.
Cognac Vieux, Cognac fine Champagne legelőbb helyről J. Sorin & Co gyarából (Cognac, Franciaország) beszerezve, ki a párisi világkiállításon 1889 ik évben elsőrendű éremmel lett kitüntetve. **Magyar Cognac**, gróf Keglevich István promontori Cognacgyarából. Tea-, tea-sütemény, valódi l. r. görzi gesztenye, valódi és fél emmenthali-, Parmesan sajtok, Quargli, Fromage Imperial valódi francia Maturin & Co készítménye Párisban. Sardinia olajban, Caviar, Suchard féle csokoládé, Cacao, különféle déli gyümölcsök a legmészelebb arakon számítva.

Cukor I-ső minőségű egész süveg kiloja 42 kr.
1 kl. **kávé** 1 80 krtól 2.30-ig **Petroleum** salon 1 kl. 24.
1 kl. **rizs** 16 krtól 36-ig > amerikai* 1 kl. 28.

Császárólaj külföldi 3 rózsás importált 1 liter 32 kr.
Stearyngyertyák szoba és templomi többféle minőségben.
Viaszgyertyák és legszebb viaszkekercek.

Borok, valódi és legtisztább izú, 1880., 1883., 1885. és 1886. évi asszaborok, szomorodni és 1885. évi valódi egrí vörösbor 1/2 literes palackokban.

Vidéki megrendelések pontosan a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Legszebb karácsonyi díszítő csukorkák
nagy választékban, legkitűnőbb szalon csukorkák, Choccoládé Pralinés, töltött szeletek, 1 ftől 3 ftig különként, s több rendbeli olcsóbb minőségben.

Legfinomabb pipere szappanok.

Valódi erdélyi szines gyapjú pokróczok.

Rövid- és keféruk.

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, Eperjesi-út 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legujabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen s gondosan gyártott jóhírű gépeit, nevezetesen:

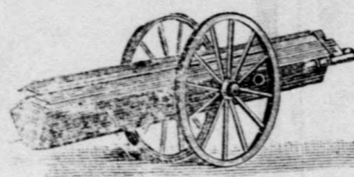
Sorvető és szóróvető gépeket.

Szecekvágókat, kézi v. járgány hajtásra

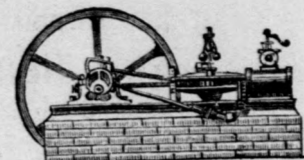
Répvágókat és tengerimorzsolókat.

Olajsajtokat és olajmag pörkölöket.

Örlő- és daráló malmokat.

Továbbá minennemű szivattyukat, gőz gépeket és gőzkazánokat, Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavaró-készülékek, malata- és burgonya-zuzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan s bizományi raktárt

BEHYNA TESTVÉR uraknál S.-A. UJHELYBEN.

Gardasági gépeink képes, valamint öntődénknak gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük

5-6

S.-a.-ujhelyi temetkezést rendező vállalat.

ÉRCZ- és FAKOPORSÓK SIRKOSZORÚK, SZALLAGOK

a hozzá megkívántató felirattal,

SELYEM, ATLASZ, SZATIN és TŰLLE SZEMFEDELEK,

valamint gyászruhák az összes hozzávalókkal

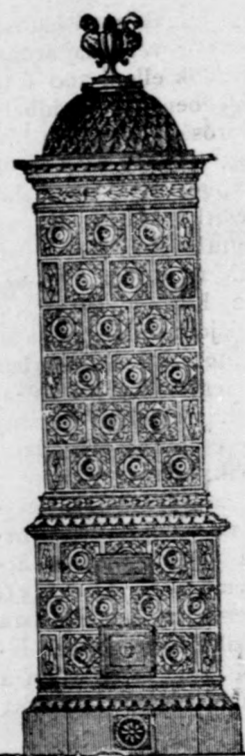
egjutányosabb árban kaphatók

Kelner József fia

özégnél.

9-12

Valódi krakói cserépkályháimat

a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva van szerencsém ezennel jelenteni, hogy krakói gyáram ezeknek készítését ujonnan **tökélyesbítette**, hogy így, a már eddig is **kitűnő minőség, szépség és páratlan jószágért** kiérdemelt országos jó hírnevét ezentul is annál biztosabban fenntarthassa.

Sikerült továbbá, egy más hasonrangu tiszta tűzálló (Chamate) agyag készítményeinek eladását átvenni, a honnan ugyanis a kékre márványozott s **nem** elegendő izléses kályhák helyett a **másodosztályu fehér kályhák**at igen jutányos árakban szállíthatom.

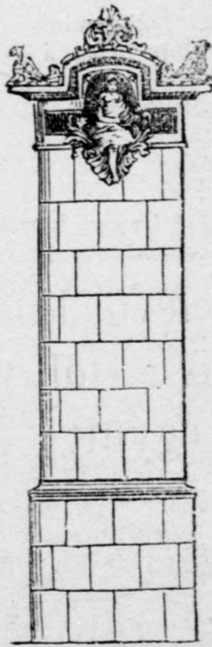
Megrendeléseket kérek Reichard Mór és fia urak vagy Thoman Vilmos urhoz S.-a.-Ujhelyben vagy hozzám beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

25-30

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostói, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltatott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlják és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára 1 frt, egy üveg fehér 1frt 50 kr. Kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3., valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zlinszky J. ur gyógyszerárában.

7-24

Az én legujabb tábori, utazó és színházi látcsöveim

a legjobbak és legolcsóbbak az eddigi eladásban előfordultak közt. A látcsövek **tiszta achromatikus 43 mm.** objectiv átmérővel bírnak és **minden szemhez alkalmasak**; nagyobb távolságra is erősen és **tiszán elége nagyítva** mutatnak, **8 üveggel, iránytűvel, bórzinórral, bőrtok és szíjjal** vannak ellátva, a következő árakon: fekete és alányzott karikával **9 frt**, ugyanez egész alány kiházóval **11 frt**, fekete és alányzott karikával nap ellenzővel **12 frt 50 kr.** Nagyválasztékban vannak mindenféle más színházi látcsövek is bőrtokkel **4 frttől 60 frtig.**

Uj! „Puck“ zsebben hordozható fényképező készülék magyarzáttal és összes vegyi felszereléssel **3 frt. 75 kr.** Ezen fényképezők kezelése oly egyszerű, hogy **gyermekek** által is könnyen kezelhetők.

Uj! „Electra“ zsebben hordozható gyújtógép, gyufatartó nagyságú s vele hozzább időn keresztül világíthatni, ára **2 frt 75 kr.** Kaphatók egyedül:

HATSCHEK BÉLA lát- és műszerésznel.
Budapest, IV. Váci-utca 2. A városházai sarokházban.

A „MŰSZEMHEZ.“ Árjegyzék ingyen kapható.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy **saját termésű aszu és szomorodni boraimat** alant jegyzett árakon árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

16-

Legcélszerűbb karácsonyi ajándékul
gyermeknek s felnőttek részére, Richter-féle horgony köépitőszekrények különféle nagysághan 35 krtól 5 frtig. Képes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

MALÁRTSIK GYÖRGY

fűszerárú-, csemege-, bor-, tea-, rum-, Cognac és ásványvíz kereskedése

Sátoralja-Ujhelyben (fő-pi. cz.).
Alapított 1864-ik évben.

Ajánlja a n. é. közönségnek dusan felszerelt áruraktárát.

Természetes rum

behozatal eredeti üvegekben a „Compagnie des Antilles“ által. Jamaïque, Martinique, Rum Chauvet de Macouba (Antilles).

A „Compagnie des Antilles“ a társaság gyáraiban készülő rumot, azon természetes állapotban, mint az a cukornádól főzetik és minden hamisításnak elejét veendő saját üvegekben küldi szét.

A rum ezen állapotban **sima, csupa zamat**, egyszerűs mind a legegészségesebb ital, miért is sok betegségnél gyógyitalul ajánljatik; teával használva minden más rumneműeket fölülmulja.

Továbbá braziliai s többféle kül- és belföldi rumok. Cognac Vieux, Cognac fine Champagne legelső helyről J. Sorin & Co gyarából (Cognac, Franciaország) beszerelve, ki a párisi világkiállításon 1889-ik évben elsőrendű éremmel lett kitüntetve. Magyar Cognac, gróf Keglevich István promontori Cognacgyarából. Tea-, tea-sütemény, valódi l. r. görzi gesztenye, valódi és fél emmenthali-, Parmesan sajtok, Quargli, Fromage Imperial valódi francia Maturin & Co készítménye Párisban. Sardinia olajban. Caviar, Suchard féle csokoládé, Cacao, különféle déli gyümölcsök a legmérsékeltbb arakon számítva.

Cukor I-ső minőségű egész süveg kiloja 42 kr.
1 kl. kávé 180 krtól 2.30-ig **Petroleum** salon 1 kl. 24.
1 kl. rizs 16 krtól 36-ig „amerikai“ 1 kl. 28.

Császárölaj külföldi 3 rózsás importált 1 liter 32 kr.

Stearingyertyák szoba és templomi többféle minőségben.

Viaszgyertyák és legszebb viasztekercek.

Borok, valódi és legistább ízű, 1880., 1883., 1885. és 1886. évi asszaborok, szomorodni és 1885. évi valódi egri vörösbort 1/2 literes palackokban.

Vidéki megrendelések pontosan a legnagyobb figyelemmel eszközöltetnek.

Legnagyobb pipere szappanok.

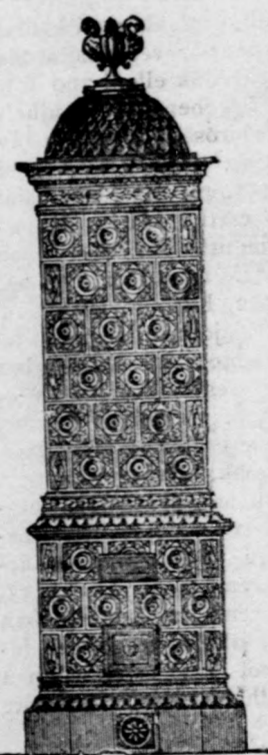
Rövid- és keféruk.

Valódi erdélyi szines gyapjú pokróczok.

Legszebb karácsonyfa díszítő cukorkák

nagy választékban, legkínálóbb szalon cukorkák, Chokoládé Pralinés, töltött szeletek, 1 ftől 3 ftig kilonként, s több rendbeli olcsóbb minőségben.

Valódi krakói cserépkályháimat

a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlva van szerencsém ezennel jelenteni, hogy krakói gyáram ezeknek készítését ujonnan tökélyesbítette, hogy így, a már eddig is kitünő minőség, szépség és páratlan jószágáért kiérdemelt országos jó hírnevét ezentul is annál biztosabban fenntarthassa.

Sikerült továbbá, egy más hasonrangu tiszta tűzálló (Chamate) agyag készítményeinek eladását átvenni, a honnan ugyanis a kékre márványozott s nem elegendő izléses kályhák helyett a **másodosztályu fehér kályhák**at igen jutányos árakban szállithatom.

Megrendeléseket kérek Reichard Mór és fia urak vagy Thoman Vilmos urhoz S.-a.-Ujhelyben vagy hozzám beküldeni.

Legmélyebb tisztelettel

Linkesch Samu özv. Eperjes.

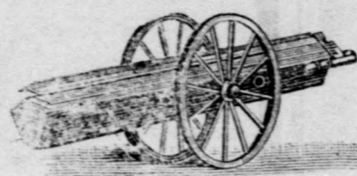
Képes árjegyzékek és mintacserepek bérmentve.

25-30

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, Eperjesi-út 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, czélszerűen s gondosan gyártott jöhirnevű gépeit, nevezetesen:

Sorvető és szóróvető gépeket.

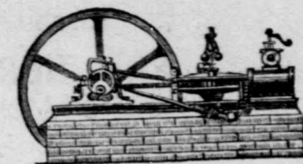
Szecsavágókat, kézi v. járgány hajtásra

Répavágókat és tengerimorzsolókat.

Olajsajtókat és olajmag pörkölöket.

Örlő- és daráló malmokat.

Továbbá minennemű szivattyukat, gőz gépeket és gőzkazánokat, Szeszgyár-berendezéseket, m. p. Henze-főzők, kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zúzókat stb.

Gépgyárunkban gyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan s bizományi raktárt

BEHYNA TESTVÉR uraknál **S.-A. UJHELYBEN.**

Gardasági gépeink képes, valamint öntődénknék gyártmányai árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldjük

5-6

S.-a.-ujhelyi temetkezést rendező vállalat.

ÉRCZ- és FAKOPORSÓK SIRKOSZORÚK, SZALLAGOK

a hozzá megkívántató felirattal,

SELYEM, ATLASZ, SZATIN és TÚLLE SZEMFEDELEK,
valamint gyászruhák az összes hozzávalókkal

egjutányosabb árban kaphatók

Kelner József fia

özégnél.

9-12

Eddig még fölülmulhatatlan.

Maager V.-féle

valódi tisztított

DORSMÁJOLAJ

Maager Vilmostói, Bécsben.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánljatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarna érni.

Egy üveg ára 1 frt, egy üveg fehér 1 frt 50 kr. Kapható a gyári raktárban Bécsben III. kerület Heumarkt 3, valamint

az osztrák-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

Sátoralja-Ujhelyben: csak Zl'nszky J. ur gyógyszerárában.

7-24

Az én legújabb tábori, utazó és színházi látsöveim

a legjobb és legolcsóbbak az eddigi eladásban előfordultak közt. A látsövek tiszta achromatikus 43 mm. objektív átmérővel bírnak és minden szemhez alkalmassak; nagyobb távolságra is erősen és tisztán elége nagyítva mutatnak, 8 üveggel. Iránytűvel, bórzsínórral, bőrtök és szíjjal vannak ellátva, a következő árakon: fekete és ályanzott karikával 9 frt, ugyanez egész ályany kihúzóval 11 frt, fekete és ályanzott karikával nap ellenzővel 12 frt 50 kr. Nagyválasztékban vannak mindenféle más színházi látsövek is bőrtökkel 4 frittől 60 frittig.

Uj! „Puck“ zsebben hordozható fényképező készülék magyarázattal és összes vegyi felszereléssel 3 frt 75 kr. Ezen fényképezők kezelése oly egyszerű, hogy gyermekek által is könnyen kezelhetők.

Uj! „Electra“ zsebben hordozható gyújtógép, gyufatartó nagyságú s vele hosszabb időn keresztül világíthatni, ára 2 frt 75 kr. Kaphatók egyedül:

HATSCHÉK BÉLA lát- és műszerésznél. Budapest, IV. Váci-utca 2. A városháztéri sarokházban.

A „MŰSZEMHEZ.“ Árjegyzék ingyen kapható.

Róth Bernát

vaskereskedő és bortermelő
S.-a.-Ujhelyt.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy saját termésű aszu és szomorodni boraimat alant jegyzett árakon árusítom el, u. m.:

Szomorodni borok régiek és finomak literenkint 55 krtól 90 krig.

Aszu borok régiek és nagyon finomak palaezkonként 1 ft 20 krtól 2 ft 20 krig.

Magamat a tisztelt közönség pártfogásába ajánlva, maradtam

kiváló tisztelettel

Róth Bernát.

16-